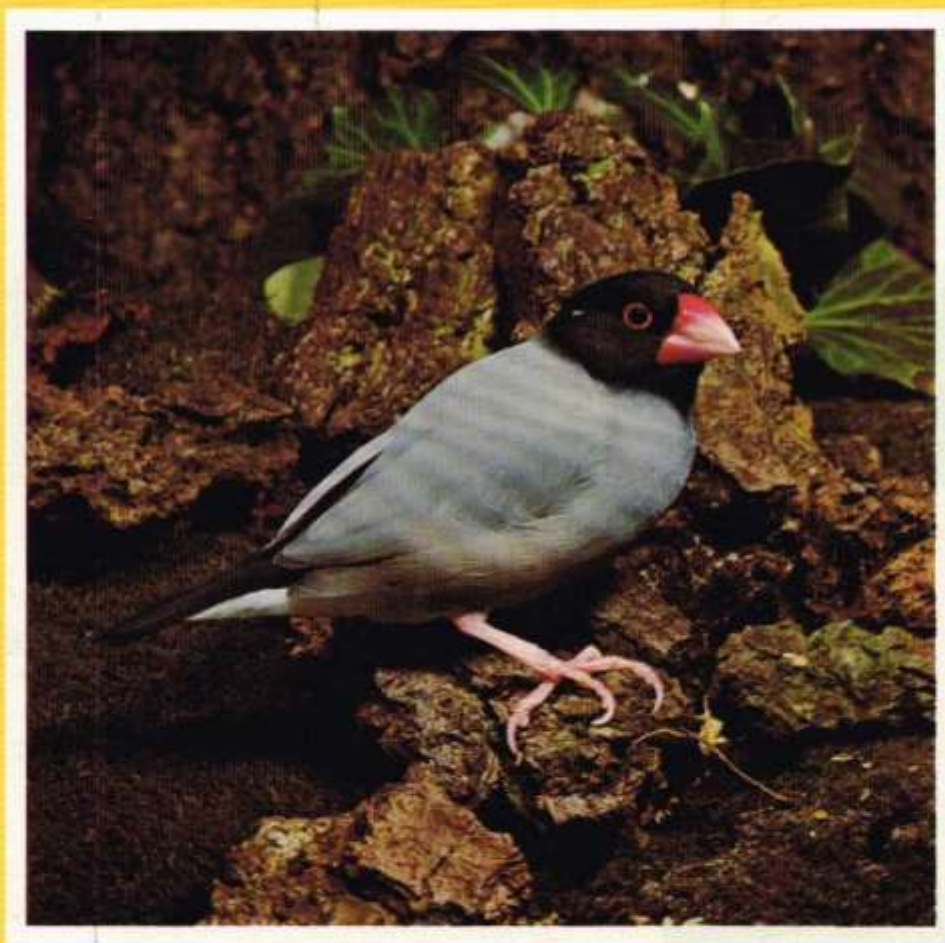

ONZE VOGELS

31e JAARGANG NO. 9, SEPTEMBER 1970

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

Sluis KRACHTVOER

beschermt uw vogels
tegen dodelijke
infectieziekten

Want het bevat naast alle
voor de vogel noodzakelijke
vitaminen en mineralen
een effectief anti-bioticum:
OXYTETRACYCLINE
tegen infectieziekten.
Onmisbaar voor uw vogels.

KONINKLIJKE P. SLUIS N.V. ETTEN-LEUR

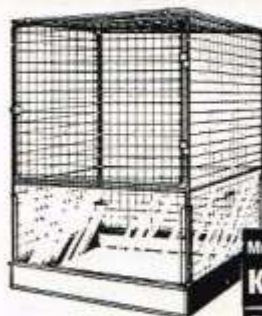
Breng Uw vogels nu
IN TOPCONDITIE
 Geef ze ruim **KRACHTVOER „K.K.“**,
 het ideale voer voor
ALLE ZAADETENDE VOGELS.
 Licht verteerbaar, hoge voedings-
 waarde, gevitamineerd.
 Ook verkrijgbaar in samenstelling met
 plantaardig caroteen.
 Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.
 Vraagt gratis monster en folder bij:
Fa. JAN D. KAPPELLE & Zn. Deventer
 Postbus 2 — Tel. (05700) 1 39 27

BALLPOINTS
 MET VERENIGINGSNAAM ENZ.
 VAN LIESHOUT ZONEN
 SINT-OEDENRODE Postbus 2 Tel. 04138-2467

NIEUW! **PARADISO - KOMECO**
ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIÈRE geen kooi, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek IJsskamp N.V.
KOMECO-DIVISION
 POSTBUS 52 11 ALKMAAR

PARADISO BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijelijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**

Naam:

Adres:

Plaats:

A. P. van Gils
 Oranjeplein 21 Goirle (Holland)
 Telefoon 04247 - 15 79
 Vogel- en Dierengroothandel

Wegens vakantie gesloten van 7 t/m 17 september

Wij bieden regelmatig aan:	Bruinkop ortelanen	5,— st
Napoleons	Zwartkop ortelanen	10,— st
Zilverbekjes	Chin. bruin gorsen	10,— st
Bandvinkjes	Chin. putters	20,— pp
Oranjeakjes	Blauwgrijze roodstaartjes	9,— pp
Blauwfazantjes	Kala bulbuls	14,— st
Goudbuikjes	Pagode spreeuwen	15,— st
Teugel astrildes	Eksterspreeuwen	15,— st
Oranjevevers man op kl.	Grijskop spreeuw	15,— st
Taha wevers	Herten mynas	21,— st
Tijgervinkjes	Geelbuik troepialen	25,— st
Driekleurennonnen	Mex. pestvogels	15,— st
Muskaatvinkjes	Diamantvinken	45,— pp
Edelzangers	Spitsstaart amadines	35,— pp
Mozambieksijsjes	Gordelgraavinken	35,— pp
Goudmussen	Binsen astrildes	35,— pp
Ekstertjes	Ceres amadines	35,— pp
Groene tijgervinkjes	Driekleur pap. am.	45,— pp
Witte rijstvogels	Bruinborst rietvinken	55,— pp
Grijze rijstvogels	Gould amadines	65,— pp
Wilgen gorsen	Roodkop pap. amadines	125,— pp
	Diamantduifjes	17,50 pp

Zilverdiamantduifjes	30,— pp
Vredes duifjes	50,— pp
Lachduifjes	12,50 pp
Pauwstaartjes	25,— pp
Nonduifjes	25,— pp
Kroppers	25,— pp
Meeuwtes	25,— pp
Chin. meeuwtes	25,— pp
Hess. kroppers	35,— pp
Chin. dwergkwartels	10,— pp
Zilverkwartels dwerg	20,— pp
Isabel dwergkwartels	25,— pp
Roodkuifkardinalen	16,50 st
Zebravinkjes grijs	8,— pp
Zebravinkjes bruin	9,— pp
Zebravinkjes wit	9,— pp
Zebravinkjes zilvervleugel	10,— pp
Zebravinkjes masker	10,— pp
Jap. meeuwtes	7,50 pp
Deens bonte parkieten	8,50 pp
Grasparkieten	7,50 pp
Lutino parkieten	9,— pp
Albino parkieten	9,— pp
Engelse afstemming	35,— pp
Valkparkieten	27,50 pp
Fischerie parkieten	40,— pp
Rose colliers	27,50 pp
Halsband parkieten	22,50 pp
Bourks	45,— pp
Elegant	100,— pp
Roodrugparkiet	45,— pp
Turquoise	75,— pp
Pracht rosellas	165,— pp

Verder vele soorten op aanvraag.
 Speciale aanbieding (1): 1 paar Napoleons, Bandvinkjes, Tijgervinkjes, Blauwfazantjes, Oranjeakjes, Mozambieksijs, Edelzanger, Ekstertjes, Zilverbekjes, Goudbuikjes, dus 10 paar voor f 70,— inclusief vrucht. Stort U f 70,— op giro 1988918 en wij verzenden.

Wij zijn ruim gesorteerd in opgezette vogels.
WIJ VRAGEN SPECIAAL AUSTRALISCHE VINKEN, PARKIETEN, enz., enz.
 's WOENSDAGS ZIJN WIJ GESLOTEN;
 's ZONDAGS GEOPEND VAN 10.00 TOT 14.00 UUR

IJssel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 351a, Schiedam, Telefoon (010) 261990.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 50, Apeldoorn, Telefoon (05760) 18631.

2e Secretaris: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Tel. (08860) 2978.

2e Penningmeester: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, Tel. (01640) 36314.

Leden: W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Tel. (05420) 18137.

J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

W. G. Donk, Bergweg 37, Lochem, Tel. (05730) 2107, na 18 uur.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.

Postbus 74, gironr. 1148524, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.00 - 17.30 uur. Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 12,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

Adressen speciaalclubs N.B.v.V.

Nederlandse Parkieten Club

Secretaris: H. L. L. Hoedemaker, Coba Púskenslaan 14, Tilburg, Tel. 04250 - 3 57 47.

Penningmeester: J. Slabbekoorn, Bavelsealaan 271, Breda. Postgiro 1113355, Ned. Middenstandsbank Breda. Bij betaling vermelden nr.: 65.68.71.237 L.N.v. N.P.C. Contributie f 12,50 per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: B. L. v. d. Stroom, Mgr. Dr. H. Poelslaan 1, Amstelveen-Bovenkerk.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn. Postgiro 43984 Coop, Railfeisenbank Alphen a.d. Rijn L.N.v. N.Z.C.

Contributie f 10,— per jaar. Inkomgeld f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaresse/Penningmeesteresse: Mevr. M. Th. Paape- v. Mourik, Officiersweg 24, Epe (Gld). Postgiro 984095. Contributie f 10,— per jaar.

Speciaalclub Wildzang en Bastaarden

Secretaris/Penningmeester: J. Landsmeer, Jacob Marisstraat 90, Dordrecht. Postgiro 1580245.

Contributie f 10,— per jaar.

Inlichtingen, opgeven nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend bij de betreffende speciaalclubs.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling

Binnenland f 10,— per jaar. Buitenland f 11,— per jaar.

Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels“ van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod“.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

51e jaargang no. 9, september 1970

oplage 45.000 ex.

Redactie:

C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, tel.: (01640)-36314

P. Rijnders, Kometenlaan 81, Bilthoven, tel.: (030)-782761

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, tel.: (030)-761208

Opgeve abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 28 september.

INHOUDSOPGAVE

pag.

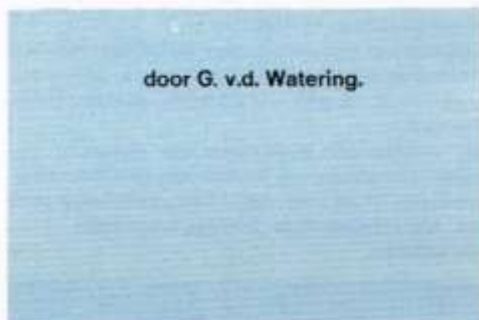
De driekleurige papegaaiamadine	389
lets over tortelduiven	391
De witkuifgaaï	392
Bruinkop artolaan	392
De harzerzangkanarie	394
Draadslachtoffers	395
Insecticide	395
ledere vogel eet	
zoals hij gebekt is, slot	396
De grasparkiet van A tot Z	398
De jufferkraan	400
Lezers schrijven: De koolmees	400
Nuttige wenken bij de kanarieke week,	
deel 5	402
Sijs x kanarie	403
De mozaïekfaktor tot de schone	
zilverisabel-kanarie	404
Rijstvogels	407
Kent u het bonte boertje	409
Tips van een tropenkeurmeester	410
Vederstructuur, deel 4	412
Bourkes parkieten	413
Luchtvochtigheid	415
Kanarieke week in de 18e eeuw	416
Vraagprogramma bondskampioen- en	
districtswedstrijden	418
Zeldzame trekker in ons land	423

Voorpagina: Rijstvogel: zie artikel op pagina 407. Foto: A. van den Nieuwenhuyzen.

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 260640.

DE DRIEKLEURIGE PAPEGAAIAMADINE (Erythruratrichroa) Kittlitz.

Engels: Blue-faced Finch, Tricoloured Parrot-Finch.
Frans: Diamant tricolore, Diamant de Kittlitz.
Duits: Dreifarbiges Papageiamadine.

door G. v.d. Watering.

BIJZONDERHEDEN:

Meestal paarsgewijs. Veelal voorkomend in bananenplantages of iets dergelijks. Ook in de tuinen van de inboorlingen en kolonisten. Speciaal in de bosranden rond de ontgonnen gebieden komen ze veelvuldig voor omdat ze daar in het veelvuldig voorkomende gras die graszaden vinden welke voor hen een levensbehoefte vormen.

VOEDSEL:

Zaden en insecten.

NEST:

Mooi rond afgewerkt met aan de kant een kleine ingang. Samengesteld van vezels of gras en afgewerkt met zachte materialen. Voorkomend in struiken en bomen.

Deze mooie en door hun gedragingen zeer aantrekkelijke vogeltjes waren de laatste wereldoorlog nog een betrekkelijk zeldzame verschijning, welke alleen voorkwamen bij de kwekers van duurdere prachtvinken.

Na bedoelde oorlog werd mede door hun zeer goede broedeigenschappen hun aantal verveelvoudigd.

VERSPREIDINGSGEBIED

De Carolina Eilanden - Nieuw-Guinea - De Molukken en in Australië in Noord-Oost Queensland van Cape York tot het Atherton Tafelland.

Mede het feit dat toen ook nog enkele keren verse import aangeboden werd, is het toen bestaande bestand sterk verbeterd en op het ogenblik kan men rustig stellen dat de Driekleurige Papegaaiamadine door zeer veel liefhebbers gehouden worden.

Het geslachtsverschil is vrij eenvoudig vast te stellen, want ondanks het feit dat er verschillende rassen van deze vogels werden ingevoerd met geringe kleur-afwijkingen, welke door kruisingen verloren gegaan zijn, is de kopkleur van de man feller en iets meer uitgebreid dan bij de pop. Ook de groene lichaamskleur van de pop is iets matter van kleur.

Jammer genoeg is ten tijde van de grote vraag naar deze vogels op grote schaal misbruik gemaakt van hun goede broedeigenschappen. Er werd n.l., zoals bij vele duurdere Australische prachtvinken, roofbroed toegepast, terwijl mij gevallen bekend zijn waarbij popjes van vier en vijf maanden oud voor een dergelijke broedwijze gebruikt werden. Jammer genoeg blijken in gevangenschap de popjes van deze soort vroeg broedrijp te zijn.

Dat e.e.a. het formaat en de conditie niet ten goede komt is waar te nemen op de diverse T.T.s waar men als keurmeester Driekleurige Papegaaiamadines te keuren krijgt.

Meestal zijn het slecht bevederde exemplaren. Dat ook hier door enkele serieuze kwekers op tijd werd ingegrepen is een zeer goed teken want persoonlijk heb ik kunnen constateren dat op enkele T.T.s prachtige E.K.vogels waren ingestuurd welke hoge punten behaalden.

Bij navraag bleek dat bedoelde vogels door de oudervogels waren grootgebracht en dat deze tijdens het grootbrengen der jongen dankbaar gebruik maakte van de hun aangeboden insecten en meelwormen en mierenieren. Ook van een goed opkvoer werd zeer veel opgenomen. Ook werden graszaden en knoppen van vogelmuur verstrekt, waarop ze ook verzot waren. Volop kalk in de vorm van eierschalen en tevens mineralen waren steeds tot hun beschikking.

Vanzelfsprekend mag een goed zaadmengsel waarin het z.g. wit kanariezaad vermengd is niet ontbreken. Ook moet dagelijks vers badwater verstrekt worden. Eigenlijk onnodig te vermelden dat de oudervogels onverwacht moeten zijn. Op de veelvuldige klacht dat deze vogels meerdere malen per jaar ruien meen ik te mogen veronderstellen dat ook hier het vochtgehalte en konstante luchtverversing een grote rol spelen.

Bij vogels welke gehouden worden in een voliëre met een natuurlijke bodem van bosgrond of turf heb ik een dergelijk euvel niet waar kunnen nemen.

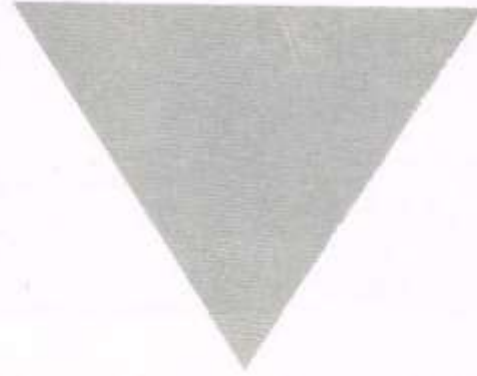
Het grote voordeel van zo een bodem zijn de kiemen van ingezaaide zaden, welke op natuurlijke wijze gekiemd zijn en waarop alle vogels verzot zijn. In broedkooien heb ik veelvuldig ruien echter wel waar kunnen nemen.

Die jonge Driekleurige Papegaaiamadines, welke grootgebracht worden door de Japanse meeuwtjes in alle opzichten de mindere zijn van die jongen welke door de oudervogels zijn grootgebracht, behoeft geen betoog.

Een enkele uitzondering moet ik maken voor die kwekers, welke hun voedservogels leren om levend voer te eten. Dat dit echter geen gemakkelijke taak is, zullen velen kwekers beamen.

Meer dan twee à drie broedsels per jaar is niet aan te bevelen en zodra men het geslacht der jongen kan onderscheiden doet men er goed aan de jonge mannen van de popjes te scheiden, hetgeen men na het beëindigen van de kweek ook met de oudervogels moet doen omdat ook deze een lange rustperiode **absoluut** nodig hebben.

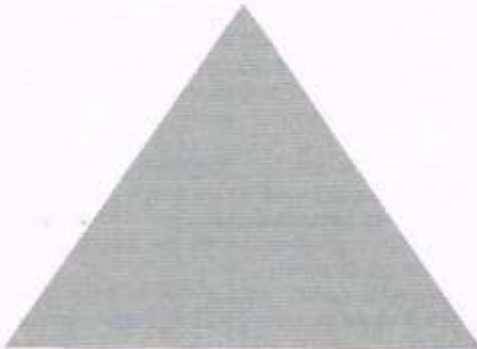
Indien men op deze wijze Driekleurige Papegaaiamadines kweekt en behandelt, ben ik er van overtuigd dat we binnen enkele jaren op de T.T.s weer volop mooie grote en goed bevederde vogels zullen zien welke het predikaat „Vogel” waardig zijn. Een groot voordeel hierbij is, dat naar goede kwaliteitvogels altijd vraag is terwijl de z.g. kwantiteitskwekers meestal met hun door eigen toedoen veroorzaakte slechte kweekproducten blijven zitten.

Dit nummer is voor een deel gewijd aan het komende tentoonstellingsseizoen. Achterin dit blad vindt u het officiële vraagprogramma. Alhoewel de afdelingen geheel vrij zijn in het samenstellen van het vraagprogramma voor hun onderlinge wedstrijd, adviseren wij toch zoveel mogelijk de gegeven richtlijn te volgen.

Eveneens in dit nummer een aantal tips van een tropenkeurmeester. Ons dunkt dat niet alleen tropenkwekers daarin waardevolle punten zullen ontdekken.

Wij wensen alle afdelingen een bijzonder geslaagde expositie met als tastbaar resultaat: nieuwe leden. U als inzender: Hoge, zeer hoge punten. Alle keurmeesters, prettige keurdagen. Uw redactie.

Wissel

De

Helaas een soort welke zo langzamerhand in het vergeetboek lijkt te belanden. Niettemin is het vooral voor de liefhebbers van sub- en tropische duivensoorten een dankbaar diertje.

Men onderscheidt diverse soorten, hoewel de meeste soorten ook wel onderling paren en vruchtbare jongen grootbrengen.

Het bekendste duifje is wel het grijze, en als variëteit het witte lachduifje.

Ondanks dat deze soort uit India afkomstig is, zijn zij winterhard en kunnen zij strenge vorst makkelijk doorstaan.

Voor zover mij bekend, is het witte lachduifje recessief, hetgeen dus wil zeggen, dat een paring wit x grijs alleen grijsuitziende jongen zal opleveren, paart men één van deze jongen op de witte variëteit, dan zal men zeer zeker witte exemplaren fokken.

Wat minder bekend, is dat er ook blauwachtig gekleurde lachduifjes bestaan.

Ik heb enige exemplaren gekweekt uit fokzuiver grijs x grijs waarvan alle andere bijkleuren waren weggevallen en een zuiver blauwe tint hadden.

Behalve de witte variëteit is het dan ook mogelijk een blauwe mutatie te fokken.

Over het algemeen is er weinig bekend over de kweek met variëteiten, gezien de meeste liefhebbers deze soort voor de broed en verzorging van tropische soorten inzetten.

Naast het lachduifje kan men onmiddellijk de turkse tortelduif noemen.

Ondanks het feit, dat deze soort veelvuldig voorkomt, nog voor zover mij bekend, een verboden volièrevogel.

Het is nog steeds niet geheel zeker, hoe het mogelijk is, dat deze soort oorspronkelijk uit voor-Indië afkomstig, zich zo snel naar het Westen en Noorden heeft uitgebreid.

Hoewel het lachduifje en de turkse tortel op het oog veel van elkaar weg hebben, zijn het twee afzonderlijke soorten. Enige duidelijk waarneembare verschillen zijn o.a.:

De halsband van het lachduifje is breder, de staart is korter dan die van de turkse, de kop van de turkse is paarsachtig en de handpennen zijn veel donkerder dan die van het lachduifje.

Buiten bovengenoemde soorten zijn er nog vele Europese soorten.

Wordt het bezit van de Turkse tortel oogluikend toegestaan, met andere duivensoorten zoals de holenduif en de sierlijke hoofdzakelijk bruine zwart gevlekte tortel - of kleine houtduif, behoeft men dit niet te proberen, gezien zij onherroepelijk in beslag zullen worden genomen met een procesverbaal en verdere gevolgen.

Dat deze duivensoorten niet alleen onderling zeer makkelijk „kruisen”, blijkt uit de kruising lachduif met postduif; wel een duidelijk bewijs.

Bij mij is de vraag dan ook wel gerezen is het blauwe lachduifje wel een mutatie? Over het algemeen zijn de tortelduiven geen ideale vogels bij kanarie — en/of tropische vogels en sommi-

Iets over tortelduiven

door G.B. Driessen

ge parkietensoorten, en past de tortel niet in een gemeenschapsvolière.

Gezien vooral het witte lachduifje een prettige aanhankelijke en tamme duif is, heb ik de tortels uiteindelijk toch weggedaan, gezien zij bij het opvliegen wat lawaaierig zijn.

Wat het broeden en opfokken van de jongen betreft, niets dan goeds. Als alle duivensoorten zijn het slechte nestbouwers. Broedt men in een gemeenschapsvolière, dan kan men het best onder een afdakking van gaas een nest maken en dit van wat takjes en mos voorzien, het overige nestmateriaal slepen zij zelf dan wel aan. Ook het broeden in een spar of den gaat bijzonder goed, als men maar zorgt dat de duiven tijdens de broedperiode droogzitten.

Ook kan men enige lage kistjes met wat nestmateriaal aanbrengen en noch het lachduifje noch de Turkse tortel zullen ze teleur stellen.

Het is ook heel goed mogelijk met deze duifjes in kooien te kweken van bijv. 50 x 50 x 50 cm. en men kan dan van de zogenaamde duivenschalen (roodbruine aardewerkbakken) gebruik maken.

Reeds vanaf het eerste ei — een legsel bestaat meestal uit twee eieren — wordt er gebroed, terwijl het tweede ei één of twee dagen later wordt gelegd. Bij uitkomst na 14 dagen worden de jongen de eerste week met de „duivemelk” gevoerd welke de broedvogels uit hun krop afgeven. Daarna krijgen de jongen de in de krop geweekte zaden en spoedig zullen zij de aanwezige zaden en bijv. opfokvoer No. 1 voor kippen, eten. Het is heel goed mogelijk met meerdere paren in één volière te broeden.

DE WITKUIF- GAAI

door G. M. Essenberg

Dit keer zal ik eens een vogel beschrijven, waarover nog maar zelden geschreven is; de witkuif-gaaï.

Zijn land van herkomst is het Himalaya-gebied. Zijn kleuren zijn vrij eenvoudig, de naam zegt het al hij heeft een mooie witte kuif die parmantig op zijn kop staat, het wit van zijn kuif loopt door tot zijn keel en borst, hij heeft een zwarte teugel en de rest van zijn verenpak is chocolade-bruin, donkere poten en snavel. Totale lengte—28 cm.

BRUINKOP ARTOLAAN

door A. Kuipers

Een vogel, waar praktisch niets over geschreven wordt, is de Bruinkop Artolaan, die toch veelvuldig in de vogelhandel aanwezig is. Aan de prijs kan het niet liggen, maar waarschijnlijker is het, dat de belangstelling voor deze en nauw verwante soorten niet erg belangrijk is. Aan de kleuren kan het niet liggen, want de Bruinkop Artolaan is een mooie en sierlijke vogel, die bovendien prettig zingt en verdraagzaam is: eigenschappen die hem tot een volwaardige volière-vogel stempelen. Deze vogel behoort tot de familie der Emberizidae, de Gorzen, waarvan ongeveer honderd soorten verspreid over de wereld voorkomen. De Latijnse naam van onze vogel is *Emberiza melanocephala bruniceps*, een geslacht, waartoe ook onze inheemse Geelgors behoort. De lengte bedraagt 16 à 17 centimeter. De kleur van de man is als volgt: bovenzijde olijfgroen, de kop en keel bruin, borst en buik zijn geel, zo ook de stuit. De vleugels en staartveren zijn gekleurd als de bovenzijde, maar met lichtere zomen. Ze zijn sierlijk en elegant in hun bewegingen en dit schrikt het kleine goed wel eens op, maar ze zijn vreedzaam. Een vereiste is wel een ruime volière. Deze vogels komen in een kleine ruimte niet tot hun recht. Zij worden verondersteld zaadeters te zijn, maar alleen op

Dit is nu weer echt geen vogeltje om er eens bij te hebben. Bij een kanarie of zebra-vink zal deze vogel echt niet passen. De naam zegt het al het is een echte gaai, dus die kanarie of zebra-vink versmaad hij echt niet en ook een lekkere vette muis is een lekkernij voor dit soort vogels. Deze vogels zijn echte imitators en u kan er erg veel plezier mee beleven als deze zijn stemgeluid laat horen.

Ook in het lachen is deze vogel een ware kunstenaar; dit is een echt koddig geluid. Als paar zijn deze vogels heel goed te houden, u moet eens zien hoe deze vogels met elkaar omgaan, ze duikelen en spelen de hele dag tussen de takken door en als de avond valt dan kruipen zij heel dicht tegen elkaar, zodat de een met zijn vleugel de ander kan bedekken. De geliefde mag geen kou vatten.

Met andere grote vogels is hij heel gemakkelijk te houden, zoals o.a. glanspreeuwen, maina's, eksters en andere gaaien. Ook is hij wel te houden in een ruime kooi, maar die moet dan zeker minstens 1,50 lang en 1,00 m. hoog zijn. Maar waar laat je zo'n kooi?

Als hij in een kooi gehouden wordt, zal hij spoedig zeer tam worden. In de huiskamer is deze vogel toch wel af te raden, gezien het voedsel wat hij placht te nuttigen. Zijn voedsel is o.a. universeelvoer, veel fruit, meelwormen, fijn gehakt vlees, ook al dus een echte alleseter. Om het menu helemaal af te maken, geeft u hem af en

toe eens een dode muis of dode vogel. Door het vlees wat hij verstrekt krijgt moeten af en toe wat veren worden gemengd; dit in verband met de braakballen die „zij terug geven". Het komt ook wel voor, dat deze vogel als hij alleen gehouden wordt, enkele woorden na gaat praten of enkele zinnen uit liedjes na gaat zingen. Je moet er overigens wel zin in hebben om deze vogel met zijn niet zo'n fris menu als kooivogel in huis te halen. Geef u hier niets om, dan raad ik wel aan om deze vogel iedere dag van een schone lade te voorzien, anders blijft hij toch niet lang in huis. Veel badwater is ook een heel voornaam punt, hier is hij wild op en zodra hij dit dan ook krijgt is het een geploeter en gespetter van jowelste.

In de natuur leven zij hoog in de bomen. Hierin worden ook hun nesten gebouwd, en daarvoor gebruiken zij vele plantaardige stoffen, zoals takjes, twijgjes, grassen enz. De binnenzijde van het nest wordt met zachte veertjes afgewerkt. Is dit alles gedaan, dan is het een mooi komvormig nest geworden waarin 4 a' 5 eieren worden gelegd, die van 15 tot 17 dagen bebroed worden. De jongen worden hoofdzakelijk groot gebracht met dierlijk voedsel en vruchten. De broedtijd van deze vogels is van april tot en met juli.

In gevangenschap komen deze vogels zelden tot broeden over, wat natuurlijk heel jammer is. Wie is de eerste die deze vogels als eigen fok op een tentoonstelling brengt? We wachten maar af.

een voeding van zaden verliezen ze na een poos de gloed in hun veren en wordt het goudgeel veel dof. Bijvoeding van meelwormen en ander levend voer is het beste.

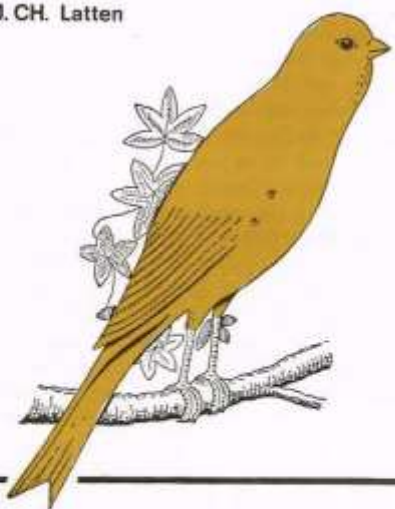
Over het broeden in gevangenschap is zeer weinig bekend, ook al omdat de meer grijs gekleurde poppen veel minder ingevoerd worden dan de mannen. Zij bouwen hun komvormig nest in een dichte struik, die het liefst met stekels is bezet. Het nest wordt meestal dicht bij de grond gebouwd en van sommige soorten Gorzen zelfs op de grond. Het nest wordt gebouwd van dorre takjes en blaadjes en van binnen met buigzame grassprietten en bladnerven, koe- en paardeharen bekleed. In beginsel wordt de buitenbekleding van vochtig, dus buigbaar materiaal gemaakt. Helemaal droog mag het dus niet zijn. Er worden meestal vier tot vijf blauwgroene eitjes gelegd. Als de jongen uitvliegen zijn ze crème gekleurd, hetgeen later in geel overgaat. De pop houdt ze nog enige tijd onder haar hoede in een beschuttende omgeving. De jongen worden voornamelijk met insecten groot gebracht.

Er zullen weinig liefhebbers zijn, die zich op het kweken toeleggen, omdat ze tot de klasse „goedkope vogels" behoren. Tijdens het broeden worden andere vogels met rust gelaten, zeker als ze even groot zijn. Buiten de broedtijd

vechten de mannen niet onder elkaar. Ofschoon ik enkele keren een paartje in een ruime, goed beplante volière heb gehouden, die in schitterende conditie verkeerden en waarvan de mannen het hoogste lied zongen, waren ze niet tot broeden te bewegen. Waarschijnlijk vlogen er te veel vogels naar hun zin in de volière rond. Voor een kruising komt zeer zeker de Geelgors in aanmerking. De Bruinkop Artolaan wordt in grote aantallen ingevoerd uit Noord-India, Perzië, het Midden Oosten en aangrenzende gebieden, terwijl hij tegenwoordig zelfs verwilderd in Zuid-Frankrijk voorkomt. In België noemt men hem algemeen Zwartkopgors. Hij is bovendien winterhard en kan in een volière met goed nacht-onderkomen buiten blijven.

Verwante soorten zijn de Zwartkop Artolaan, lichtend citroengeel met zwarte kop en bruine vleugels, die iets groter is en prettig zingt; de Chingolo Gors of Ammervink, die iets van een Keep weg heeft; de mooie Zevenstrepen Gors met zijn getijgerde kop; de goudgele Geelbuik Gors, die meestal als Dubbele Mozambique's aangeboden wordt; de bijna geheel zwarte, Kuif Artolaan en de Himalaya Artolaan, die zeldzaam wordt ingevoerd. Ik hoop met dit artikel een lans te breken voor deze prettige vogels.

J. CH. Latten

Het lied van de Harzer- zangkanarie

Even als bij de holrol, ontleen wij aan het woord holkingel twee begrippen, namelijk het hol en de klingel.

Bij de behandeling van de holrol en de knor is reeds uitvoerig beschreven, wat hol betekent in het kanarielied.

Het begrip hol hier nader te omschrijven acht ik daarom niet nodig.

Zoals reeds eerder geschreven is de holkingel een onderbroken toer, dat wil zeggen, dat de toongrepen, weliswaar in een snel ritme, maar toch los van elkaar gezongen worden.

De holkingel is in zoverre aan de schokkel verwant, dat hij in dezelfde toonhoogte als de schokkel gezongen kan worden, een onderbroken vorm heeft en vallende en stijgend kan worden gebracht.

De holkingel mist echter het wiegende ritme, dat kenmerkend is voor de schokkel, terwijl de op elkaar volgende toongrepen in een veel sneller tempo worden uitgesproken.

In zijn „Lehrbuch“ schrijft Tretter dat de holkingel alleen met de grondtoon „u“ wordt gezongen.

Dat zal wel juist geweest zijn, in de tijd dat Tretter zijn boek samenstelde, want om zich hierin te vergissen was Tretter een te groot zangkenner.

De kwekers hebben in de loop der jaren de holklinger echter een zodanige diepte weten te geven, dat hij thans niet voor de diepste holrol behoeft onder te doen.

De holkingel kan dan ook met dezelfde grondtoon als de holrol en de schokkel gezongen worden nl. o-oe en u.

Als de holkingel gebracht wordt in een hogere grondtoon dan de u dan kan men niet meer spreken van holkingel, maar wordt het klingel, omdat het element hol daarbij ontbreekt.

Aan de holkingel is de structuur erg eenvoudig, omdat bij de goede holkingel slechts één medeklinker wordt waargenomen.

Die medeklinker is goed, als het een h of een l is.

Deze medeklinkers kunnen in grote mate bijdragen aan de soepelheid van de holkingels, terwijl de juiste lengte en de volheid van de grondtoon een wondermooie combinatie kunnen bewerkstelligen.

Het mooiste effect van de holkingel geeft mijn in-ziens wel de medeklinker l.

De holkingel klinkt als: loeloeloe, hoehoehoe, hohoho, lololo enz.

Andere medeklinkers kunnen de grondtoon van de holkingels ook vergezellen, maar steeds zullen de andere medeklinkers de holkingel degraderen, want op deze wijze ontstaan dan stotende, hupsende en getrokken holkingels, die allen van de goede vorm afwijken.

De toer kan ook een getrokken of slepend karakter krijgen doordat de grondtoon te lang is.

Wanneer in dit laatste geval de grondtoon diep en zuiver is, zou men de toer nog als voldoende kunnen waarden.

Met de grondtoon eu of ee is de holkingel altijd foutief.

Omdat deze grondtonen bijna altijd een neusklink hebben, zijn ze niet alleen lelijk, maar ook in het gezang „gevaarlijk.“

Zoals reeds vermeld, kan de holkingel in dezelfde toerbeurt vallend of stijgend gebracht worden. Wij kunnen echter nooit spreken van een gebogen holkingel, omdat dit buigen alleen van toepassing is bij ononderbroken toervormen.

Wel kan het voorkomen dat aan de medeklinkers l of h nog een r wordt toegevoegd.

Dit is vanzelfsprekend een afwijking van de goede vorm, die echter vaak niet veel schade doet aan de welluidendheid van de toer.

Kenners noemen deze afwijking holkingelrol. Deze vorm klinkt als loerloer, luurluur, hoerhoer enz;

Maar voor niet kenners wordt het dan wel even moeilijk, omdat deze vorm dan heel veel gaat lijken op de holrol, ofschoon hij daartoe niet gerekend mag worden.

Laten wij daarom onthouden dat het karakteristieke van de holrol is, de strak aaneengesloten ononderbroken rollende vorm. Deze elementen mist de holkingelrol en mede door de invoeging van de h of de l wordt het rollende karakter verbroken.

Zelfs onder de keurmeesters is nogal eens verschil van mening geweest over de holkingelrol. Sommigen gaven de voorkeur aan de benaming „vibrerende holrol”. Zij beweerden dat iets wat rolt niet kan klingelen.

Met mijn inziens meer gezag betoogden anderen, dat het vibreren in de holrol een nauwelijks hoorbare toonbeweging veroorzaakt, terwijl de holkingelrol een goed hoorbare afzetting laat ho-

ren, terwijl de medeklinkers van de holkingel wel degelijk hoorbaar blijven.

Het is echter nooit zover gekomen, dat men de holkingelrol als afzonderlijke toer op het keursysteem heeft geplaatst en ook thans nog beschouwen wij deze toer als een variatie, die als zodanig de waarde van een holkingel zelfs kan verhogen.

Voor een voldoende holkingel geven wij 1 of 2 punten.

Voor een goede holkingel geven wij 3 of 4 punten.

Voor een zeer goede holkingel geven wij 5 of 6 punten.

Doordat de holkingel in het keursysteem tot de middentoeren gerekend wordt, mag de keurmeester nooit meer dan het max 6 punten voor deze toer geven.

Onlangs is in Muiden een hearing gehouden over de bezwaren die zijn gerezen tegen het aanleggen van een 380 kv hoogspanningslijn van de nieuwe elektrische centrale te Diemen naar Lelystad. Deze lijn loopt via Gooimeer en Zuid Flevoland naar Lelystad en dus juist in de aanvliegroute van kolonievogels, zoals aalscholver en lepelaar, naar het Naardermeer. Een voorzichtige schatting leert ons, dat ongeveer 250 vogels per km lijn en per jaar omkomen. Wanneer u dan weet dat in ons land momenteel reeds 2200 km aanwezig is en dit aantal in de nabije toekomst zal worden uitgebreid met 1150 km, kunt u zelf wel nagaan dat het aantal slachtoffers -DRAADSLACHTOFFERS- in de honderd-duizenden loopt.

Het is bijzonder moeilijk om dat verlies in geldswaarde uit te drukken. Wel weten we dat wanneer eerdergenoemde lijn ondergronds zou worden aangelegd dit een bedrag van ongeveer 30 miljoen gulden extra gaat kosten. Maar, wie zegt nu dat die 30 miljoen al of niet onrendabel is.

Het is vanzelfsprekend dat onze economie voortgang moet kunnen vinden, maar laat in vredesnaam de mens in zijn zucht naar **welvaart** toch vooral zijn **welzijn** niet uit het oog verliezen.

De Heer H. Rosendal beschrijft in zijn artikelenreeks „Ektoparasieten en hun bestrijding” verschillende vormen van insecticiden en noemt daarbij de naam van ons produkt „404”. Bij de samenstelling die hij opgeeft is hij echter niet volledig. Naast gesynergeerde pyrethrine noemt hij citranelolie, maar dit is ten eerste niet juist en ten tweede onvolledig. Hij is daarbij kennelijk op de geur af gegaan, maar wij hebben bepaalde bezwaren tegen het gebruik van citranelolie en wij voegen bovendien stoffen toe die het effect van „404” gunstig beïnvloeden en die het produkt zijn unieke eigenschappen geven. U zult het ons wel ten goede houden dat wij de samenstelling als ons fabricagegeheim beschouwen:

Overigens is „404” ook als poeder te verkrijgen, maar wij zijn geen voorstanders van het gebruik van poeder rechtstreeks op de vogels, omdat vogels nu eenmaal niet kunnen hoesten. Daarom wordt „404”-poeder zo min mogelijk stuivend gemaakt en slechts aanbevolen voor gebruik onder in de nesten, waar „404” in dampvorm moeilijk kan doordringen.

Wissel

De

Iedere vogel eet zoals hij gebekt is

M. de Jong

slot

Bonte piet, de scholekster, heeft een snavel die ongeveer twee en een half maal zolang is als de kop. Deze snab is zijdelings samengedrukt en vlijmscherp! De punt doet denken aan een beitel, evenals die van de specht, waar ik later op terug kom. Dit lichaamsdeel is uitermate geschikt voor het loshakken van mosselen van rotsen, het kapot hameren van diverse schelpdieren en het spietsen van andere prooien. Toch voedt hij zich ook wel met kleinere wezentjes.

De schelpdieren die met enigszins geopende schelpen nabij de vloedlijn liggen worden op een bijzondere wijze bewerkt. De scholekster steekt zijn voor dit werk zeer geschikte snavel tussen de doodhelften, draait hem een kwartslag om, waardoor de sluitspieren breken en verorbert daarna de smakelijke inhoud. Er zijn echter ook auteurs die van mening zijn, dat de scholekster de sluitspieren met de mesvormige snavel doorsnijdt.

Scholekster

Zoals ik reeds terloops opmerkte, eindigt ook de snavel van de spechten in een soort verticaal snijdende beitel. Hiermee hameren ze de boombast aan flarden als ze op zoek zijn naar ongedierte. Maar ook harde vruchten, die ze eerst in een spleet of takvork hebben gedrukt, wordt door middel van dit bikkelharde lichaamsdeel open gehakt. De tong is bijzonder lang en de punt zeer spits, voorzien van „weerhaakjes”, de zogenaamde tastpapillen. Met de kleverige punt kan de vogel de meest verborgen hoekjes en gaatjes afzoeken en heel wat gespuis wordt op deze manier opgeruimd. (Hoe een en ander in zijn werk gaat kunt u lezen in het boek van Heinz Sielmann „Een jaar tussen de spechten” en zien in de film „Timmerlieden van het woud”.) Jagers — een soort roofmeeuwen — zijn formi-

dabele luchtpiraten! Zij doen ietwat valkachtig aan en dit wordt nog geaccentueerd door de gebogen bovensnavelpunt. Zij kunnen behoorlijk „uit de voeten” en dat is wel nodig ook. Zij hebben namelijk een (slechte) gewoonte om te wachten tot de een of andere zeevogel (meeuw, stern, jan-van-gent enz.) een prooi heeft bemachtigd en vervolgens en treiteren de arme vogel nèt zolang, dat deze zijn prooi loslaat of uitbraakt, die dan door de „skua” wordt opgevangen en verorberd. Maar ook op het land zijn het verre van lieverdjes, want ettelijke jonge vogels en eieren worden door deze roofmeeuwen „soldaat gemaakt”.

Fregatvogels hebben een enorme vlucht — ongeveer twee en een kwart meter — en er zijn geen andere vogelsoorten, waar de verhouding van het lichaamsgewicht (ruim drie pond) tot de vleugelspreiding zo groot is als bij deze „schaarstaarten”. Deze laatste naam is gemakkelijk te verklaren, want tijdens de behendige wendingen en zwenkingen opent en sluit de gevorkte staart zich als een schaar. (Ook kent men ze als „kleermakers”.) Fregatvogels zijn buitengewoon snelle vliegers en zeer rap in hun bewegingen. Dit komt ze goed van pas, want ook zij maken er een „sport” van andere zeevogels na te jagen, ze af te matten en daarna hun voedsel te stelen. Deze gavallen of uitgebraakte lekkernij wordt door de „man o’ war bird” — de Britse benaming, die betrekking heeft op de praktijken — reeds gegrepen nog vóór deze in het water tercht is gekomen. Is dit een vis dan wordt hij weer de hoogte in gegooid, bij de kop gepakt en daarna ingeslikt. Ook pikken deze vogels wel voedsel op, dat aan de oppervlakte drijft, of diertjes die zich ophouden in hogere regionen, zoals bijvoorbeeld pijl inktvisjes.

Nu ik toch bezig ben met niet-Nederlandse vogels, wil ik meteen de schaarbekken noemen. Deze vogels, die nauw verwant zijn aan meeuwen en sterns, komen voor in de meeste warmere streken van de wereld. Zij hebben een uitzonderlijk vreemd gevormde snavel: de ondersnab steekt namelijk een heel eind voorbij de bovensnavel uit. De snavelhelften zijn zeer smal en kunnen worden vergeleken met de bladen van een schaar. Sommige soorten schaarbekken visen overdag, maar de meeste oefenen dit bedrijf uit in de nachtelijke uren. Zij vliegen zeer laag over het watervlak, met de ondersnavel door het water ploegend. De bek is wijd geopend en zodra de vogel een prooi te pakken heeft, bij voorbeeld een visje, garnaal of waterinsekt, dan sluit de korte bovensnavel zich over het gevangene. Als de vogel ’s nachts op jacht is, laat de voren trekkende ondersnab een lich-

tend spoor na, dat wordt veroorzaakt door het plankton, dat door de beweging van het water begint te „gloeien“. Kleine zeediertjes worden hierdoor aangetrokken en op hun beurt trekken die weer vissen aan. De pientere schaarbeek „keert op zijn schreden terug“ langs het lichtende spoor en ... de prooi ligt voor het grijpen.

Ettelijke malen heb ik bruine pelikanen gadegeslagen als zij probeerden een visje te verschalken. Het meest in het ook lopende bij deze vogels is de immense snabel! Aan de ondersnavel is als een soort schepnet, een zeer rekbare keelzak bevestigd, waar de bovensnavel als een plat deksel op past. Er is eens een natuurvorser geweest die zo'n keelzak vol water goot; hij had maar eventjes vijftien liter nodig! Toen pas liep het water over de zijanten van de ondersnabel!

Het is een alleraardigst gezicht de pelikanen tijdens de visvangst te observeren. Met hun grote ronde flapvleugels cirkelen zij op geringe hoogte boven het watervlak. Zodra ze een prooi ontdekken laten ze zich als een steen naar beneden ploffen. Met een luide plons, die op betrekkelijk grote afstand te horen is, komen ze in het zilte nat terecht, dat dan hoog naar alle kanten opspat. Toch bezeert de vogel zich niet door deze smak, want de schok wordt opgevangen door de luchtzakken, die zich onder de huid bevinden en dus in feite dienst doen als stootkussens. Dikwijls blijft er na de buiteling een poot of vlerk boven water uit steken, maar niettemin heeft vriend pelikaan doorgaans beet. Door de verschrikkelijke klap zijnde vissen in de onmiddellijke omgeving tijdelijk verdoofd en liggen dan zo voor het grijpen. (Het lijkt wel of er een miniatuur dieptebom is ontploft!) De witte pelikanen houden er andere jachtmethoden op na. Zij vissen namelijk in

Grote bonte specht

groepen. Enige van deze wanstaltige vogels verzamelen zich op het water, spreiden de vleugels een weinig uit, zodat deze reusachtige schaduw op het watervlak werpen en rukken vervolgens in deze slagorde op naar ondiep water, de

scholen vis voor zich uit drijvend. Ook vormen ze wel eens twee halve cirkels rond een school vissen en door daarna naar elkaar toe te zwemen, worden de zilverkleurige waterbewonertjes netjes ingesloten en is voor de pelikanen het tafeltje overdadig rijkelijk gedekt. Maar ze kunnen wat aan!

Op Bonaire heb ik heel wat keertjes de prachtige rozerode flamingo's bewonderd en me destijds afgevraagd hoe die langnekken eigenlijk aan de kost komen. Een en ander wordt zeer duidelijk uit de doeken gedaan in het mooie blad „Blijdorp Geluiden“, een uitgave van de Rotterdamse diergaarde en ik citeer hier uit: „De zonderlinge snavel van de flamingo's vertoont merkwaaardige aanpassingen aan de heel aparte wijze waarop voedsel wordt gezocht. De bovensnavel is kleiner dan de ondersnavel en veel be-

Lepelaars

weeglijker dan dit bij andere vogels het geval is. De ondersnavel daarentegen is vrijwel onbeweeglijk met de schedel verbonden. Het voedsel dat uit allerlei kleine diertjes zoals kreeftjes, krabbetjes, garnaaltjes, insektlarven en soms wat visbroed bestaat, wordt uit het water gezeefd. De kop aan de zeer lange hals, zakt daarbij tot aan het wateroppervlak en wordt ondersteboven gehouden. De ondersnavel, die dan boven ligt, wordt half ondergedompeld, de bovensnavel zo ver, dat alleen de neusgaten boven water uitsteken. Het liefste vissen de vogels in water dat zo ondiep is, dat de bovensnavel daarbij door de modder sleept. Langzaam voortlopend in het ondiepe water waaiëren de vogels het slib op. De strot maakt een pompende beweging, waarbij het voedsel in de snavel wordt gezogen. De merkwaaardige dikke tong, die met hoorn is bedekt en scherpe „tandjes“ draagt en de lijsten aan de snavelranden zeven het voedsel uit het water, dat in een konstante stroom voor het dier uitvloeit.

Ons land kan er trots op zijn dat zich hier een aantal lepelaar-kolonies bevinden. De snavel van deze vogels — onze nationale — is afgeplat en lepelvormig. Het voedsel bestaat uit allerlei kleine schaal en weekdiertjes en om deze te bemachtigen

vervolg op pagina 414

DE GRASPARKIET VAN A TOT Z

DEEL 3

De huisvesting van de grasparakiet.

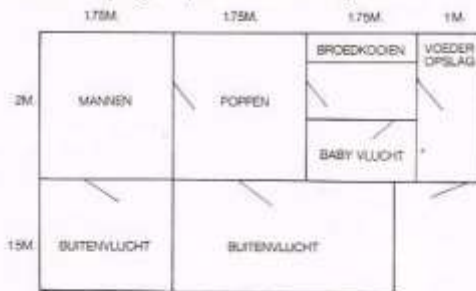
De grasparakiet is een vogel, die zeer gemakkelijk te houden is. Qua huisvesting stelt hij geen hoge eisen en is al vlug tevreden. Toch is een beginnend kweker nogal eens genoodzaakt om het onderkomen voor zijn grasparakiets te veranderen.

Wanneer men bij de bouw van zijn vogelverblijf wat beter was voorgelicht, dan had men zich waarschijnlijk veel kosten kunnen besparen. Sommige kwekers zijn ware kunstenaars op het gebied van de volièrebouw. Bij de bouw van het vogelverblijf spelen diverse factoren een rol. Allereerst de beschikbare ruimte. Sommige kwekers beschikken over een keldertje, anderen daarentegen hebben ruimte voor een groter vogelverblijf in tuin of binnenshuis. Natuurlijk is een mooie, efficiënt gebouwde buitenvolière aan te bevelen boven een kelder of zolderkamertje. Toch kunnen we ook in de kelder en op het zolderkamertje succesvol kweken. Zelf heb ik enkele jaren met veel succes in een souterrain gekweekt. Hier was de temperatuur zéér constant en de vochtigheidsgraad bijzonder goed. Alleen moest ik hier bijverlichting gebruiken, welke van 's morgens zeven uur tot 's avonds tien uur brandde. Dit natuurlijk in hoofdzaak gedurende de winter. De constante temperatuur, welke in het souterrain werd bereikt, is in een buitenvolière zonder bijverwarming zeer moeilijk te verwezenlijken.

Bij de bouw van een volière moeten we deze eigenlijk in twee of drie compartimenten verdelen. Het eerste gedeelte moet een vluchtruimte zijn, waar de grasparakiet tevens zijn nachtverblijf heeft. Verder een aparte kweekruimte, welke wordt gebruikt om de broedkooien in onder te brengen, welke we na het broedseizoen als trainingsruimte kunnen gebruiken. Tevens bouwen we in de kweekruimte een babykooi, waar we de

jonge grasparakiet na het verlaten van het broedblok en het zelfstandig worden, voor een periode van ongeveer drie weken in onder brengen. De derde en tevens kleinste ruimte gebruiken we voor voederopslag.

In de afbeelding zien we een indeling van een buitenvolière, welke geschikt is voor het houden van plusminus tien kweekkoppels, of in totaal, inclusief de jongen: plusminus tachtig stuks.

Natuurlijk zijn er ook vele andere mogelijkheden en kan men de volière zover uitbreiden als men ruimte heeft.

Sommige kwekers gebruiken de voorgaande indeling en plaatsen er dan een open buitenvlucht voor, welke in de meeste gevallen niet overdekt is. Bij de bouw van onze volière moeten we rekening houden met de omstandigheid, dat de grasparakiet niet graag in de zon zit. Het moet dus geen glazen broedkast worden, maar een volière waar de vogel zijn schuilplaats heeft tegen de felle zon. Zelf gebruikte ik eens bij de bouw van een volière plastic golfplaten als dakbedekking. Natuurlijk een prachtig en licht geheel. Wanneer evenwel de zon op de volière kwam, was het binnen niet te harden. Het plastic werkte als het ware als een brandglas en dus waren temperaturen van plusminus veertig gra-

den geen zeldzaamheid in de zomer. Vanzelfsprekend was dit niet goed voor de vogels en dus heb ik er na het kweekseizoen snel een normaal, houten dak op gelegd.

Een plastic dak heeft ook het nadeel, dat wanneer de zon eenmaal weg is, de temperaturen dan ook weer snel lager worden.

Natuurlijk kan men wel plastic dakbedekking gebruiken op een open buitenvlucht, als er in de binnenvlucht dan maar plaats is om uit de zon te gaan zitten. Op de open buitenvlucht is het van belang, dat deze geheel of gedeeltelijk overdekt is.

Vooraf bij jonge vogels, welke zich nat laten regenen om dan tot de conclusie te komen, dat zij niet meer kunnen vliegen.

Kouevatten en ziek worden is dan meestal wel het gevolg. Een andere factor is de besmetting door buitenvogels, bijvoorbeeld via de faecaliën van mussen, spreeuwen, merels, duiven etc., welke op het dak van de gazen buitenvlucht gaan zitten. Dit alles kan grotendeels worden voorkomen, door plastic dakbedekking te gebruiken als afdekking in plaats van gaas.

Als bodem van de buitenvlucht wordt een zand of grondvloertje gebruikt, waar we wat gras of zaadresten op gooien. Ook wat grint en roodsteen op de bodem van de buitenvlucht is aan te bevelen. Zand heeft het voordeel boven grond, dat het water, dat eventueel in de vlucht komt, snel wordt afgevoerd en het geheel niet in een modderpoel verandert. De buitenvlucht is voor de grasparkiet van groot belang, mits deze is voorzien van een natuurlijke of van een zandbodem, en niet van beton. De grasparkiet zoekt op de bodem zeer kleine kiezelsteentjes en gebruikt deze in zijn spierraag om het zaad fijn te malen. Een ander voordeel van de buitenvlucht is dat de vogel hierdoor in staat is in aanraking te komen met de ultravioletstralen van de zon, zodat hij het vitamine D kan vormen. Plastic heeft als voordeel, dat het de ultravioletstralen van de zon doorlaat. Dit in tegenstelling tot de meeste gebruikte glassoorten. Het glas wat deze stralen wel doorlaat is echter tamelijk duur en wordt niet veel toegepast bij de bouw van voliëres.

Bepanting van de buitenvlucht is voor de grasparkiet een overbodige luxe. De vogels maken in een zeer korte tijd korte metten met de aanplant en knagen alles kaal. Wel aan te bevelen is een stuk oude boomstronk, welke soms een zeer decoratief geheel geeft met wat dikke wilgentakken, die op verschillende plaatsen in de buitenvlucht kunnen worden opgehangen.

Als gaas voor de buitenvlucht kunnen we diverse soorten krijgen. Het geplastificeerde groene gaas is het beste. Het roest niet en kan jaren mee. Het is echter wel duurder als de andere voliëregassoorten, welke niet zijn geplastificeerd.

De buitenvlucht en de voliëre kunnen we met lichtgroene buitenbeits verven, om zodoende het

geheel een wat frisser aanzicht te geven en het hout voor verrotting te behoeden.

De vloer van de voliëre wordt vervaardigd door een minstens vier à vijf centimeter dikke laag beton te storten.

Ook kan men de voliëre op een verhoging plaatsen, waardoor men steeds ventilatie onder de voliëre verkrijgt.

Eén der voornaamste factoren is, dat de voliëre droog dient te zijn, hetgeen vooral 's winters en tijdens de ruiperiode van zeer groot belang is.

Een te dun gestorte betonbodem geeft vaak aanleiding tot het optrekken van vocht.

Een ander bijzonder belangrijk punt, waar we bij de voliërebouw rekening mee dienen te houden is de ventilatie. Vooral bij een voliëre, waar eigenlijk teveel vogels bijeen zijn, moeten we hier goede aandacht aan besteden. De beste manier om een goede ventilatie te verkrijgen is veel openslaande ramen toe te passen, welke vooral in de zomer dag en nacht open dienen te blijven. Ook kan men een luchtventilator toepassen.

De zitplaatsen in de vluchten moeten we zodanig maken, dat er een maximum aan vliegruimte overblijft. We kunnen hiervoor een aantal zitstokken aanbrengen van verschillende dikte. Deze dikten laten we variëren van 1 tot 2,5 cm. doorsnede. Het voordeel van de gevarieerde zitstokken is, dat elke grasparkiet, door steeds gebruik te maken van verschillende zitstokken, niet steeds met de tenen in één houding behoeft te zitten.

De zitstokken moeten stevig bevestigd zijn, hetgeen dusdanig dient te gebeuren, dat we ze ook weer gemakkelijk kunnen verwijderen. Ook moeten we zo min mogelijk kieren tussen de zitstokken krijgen, terwijl tevens de bovenzijde iets afgeplat dient te zijn.

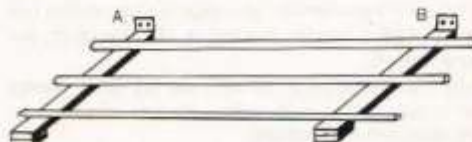

Zitstok in doorsnede.

Bevestiging van de zitstok.

De bevestiging met deuvels ofwel houten penen is één der beste methoden. De deuvel wordt in de zitstok met lijm bevestigd, waarna we in twee plankjes een aantal zitstokken plaatsen, zoals onderstaand voorbeeld laat zien.

A en B zijn scharnieren.

De hierbij afgedrukte kleurenafbeelding geeft een goed beeld van de kleinste der kraanvogels, de Jufferkraan, waarvan de wetenschappelijke naam *Anthropoides virgo* luidt. Hij is niet alleen de kleinste, maar wordt door velen ook gezien als de sierlijkste van de ongeveer 15 soorten kraanvogels, die heden ten dage nog vele delen van onze aarde bevolken. Vooral de prachtig grijs gekleurde rug, de lange borstveren en de achter de ogen ontspringende witte verenbos vallen op. Het dier is ongeveer 75-80 cm lang en blijft daarmee veel kleiner dan de andere Europese kraanvogel (*Grus grus*). Deze laatste soort haalt een lengte van 1.20 m.

DE JUFFER- KRAAN

A. J. Zwijnenberg

(orde: Gruiformes.
Fam. Gruidae)

Het verspreidingsgebied van de jufferkraan beslaat grote delen van de drie oudste werelddelen. Het broedgebied strekt zich uit van Midden-Europa (Roemenië), dwars door Zuid-Azië tot in China. Als dwaalgast komt hij nogal eens in Duitsland, Zweden en Denemarken terecht. De vogels overwinteren voornamelijk in de warmere streken van Noord-Afrika, o.a. Soedan. In de literatuur vond ik voor deze vogelsoort ook de Nederlandse naam „Juffer van Numidië”, terwijl de Franse naam „Demoiselle de Numidie” zonder twijfel eveneens verband houdt met zijn winterkwartier. Een gedeelte der vogels brengt de winter in Zuidoost-Azië door.

Met belangstelling nam ik kennis van het artikel van de heer De Jong betreffende De Koolmees, waarin hij signaleerde een eigenschap welke het grote publiek minder bekend is, de moord op andere vogels.

Nog minder bekend zal zijn, dat hij deze pleegt op vogels welke vele malen sterker zijn, te weten speciaal de beukvink.

Als schooljongen viel 't mij op dat daarover zo weinig te vinden is in het standaardwerk van Brehm; hij constateert, doch geeft al te weinig

achtergronden, laat staan een verklaring. Dat prikkelde mij dit zelf te achterhalen. Gedwongen tot rust wegens een beenblessure slaagde ik daarin tot eigen verbazing.

Ik constateerde, dat op de voerplaats waar onder meer te vinden spreeuwen, vinken en mussen plotseling de vink dood neerlag en even later de koolmees neerstreek op het kadaver en de hersens peuterde uit het plekje waar de atlas de hersens penetreert: die plaats bood ruimte daartoe.

Bleef de vraag over waarom telkens de vink het slachtoffer was en niet de mus, die toch bepaald niet de sterkere was van beiden. Mij bleek dat — in tegenstelling tot de vink — de mus veel waakzamer is door voortdurend opkijken. De koolmees scheerde over de voerplaats en in de vlucht zag hij kans de vink een dodelijke prik toe te dienen door datzelfde gaasje bovenbedoeld. Die interessante ontdekking zette mij ertoe te achterhalen waarom ik telkenmale duiven kwijtraakte die jongen hadden van een bepaald aantal dagen oud. Het was een toeval, dat ik daar achter kwam. Naar de voerplaats kwamen namelijk ook duiven met jongen die ± 10 dagen oud waren. (precies weet ik 't niet meer). Na de voeding keerden zij onmiddellijk weer nestwaarts. Echter als de vlucht begon kwam de duivin weer tevoorschijn om daaraan mee te doen. Echter

Ussel

De,

Tijdens de trek vliegen de vogels in een V-formatie of op een rij, waarbij vooral de trage vleugelslag en uitgestrekte nek kenmerkend zijn.

Kraanvogels zijn bekend om hun indrukwekkende dansen, vooral tegen de broedtijd. De jufferkranen maken daarop geen uitzondering en de vogels lopen met uitgespreide vleugels om elkaar heen te draaien, regelmatig luchtsprongtjes makend.

Het nest, dat op de grond wordt gemaakt, is opgebouwd uit planten. Vaak is het in de buurt van bijna stilstaand water gesitueerd. Het legsel bestaat gewoonlijk uit 2 eieren, welke na een week of vier uitkomen. De jongen kunnen, als dat nodig mocht zijn, direkt na het uitkomen wegrennen (nestvlinders). Beide ouders verzorgen de jongen, die pas na ongeveer 10 weken kunnen vliegen.

Het voedsel van kraanvogels in het algemeen en dat van jufferkranen in het bijzonder bestaat uit zaden, kikkers, hagedissen, slangetjes, kleine vogels, wormen, larven en slakken. Bovendien eten ze grote hoeveelheden schadelijke insecten, o.a. sprinkhanen. De sterke, spitse snavel is bijzonder geschikt om al dit voedsel te vangen. Rest mij nog aan het eind van deze korte bespreking der jufferkranen te vermelden, dat het geluid, dat hij maakt uit een luid en niet onmuzikaal trompeteren bestaat, waarbij de toon hoger ligt dan bij de Europese kraanvogel.

een paar honderd meter achter de vlucht aan. Met als gevolg dat zij om die reden geslagen werd door de stootvogel, die de vlucht niet aandurfde.

Om mij te overtuigen verzette ik de voeding tót de doffer en duif op het nest gewisseld had-

den. Met als gevolg, dat ik toen de doffer kwijt raakte.

Weer viel mij op, dat van deze ervaringen in de grote Brèhm zo weinig te vinden was en daarin bleef hij m.i. achter bij uw redactie, die ons zoveel achtergronden weet bloot te leggen.

W.B. Bruijns, Spankeren.

Nuttige wenken bij de kanariekweek

Door Th. Buijnaers

DEEL 5

Dus zoals vermeld komen beide pigmentgroepen praktisch bij iedere kleurkanarie voor.

De vrouwelijke vogels als gepigmenteerd, zullen ten alle tijden de geslachtsgebonden factoren tonen, daar zij maar één volle geslachtskern hebben.

Hierdoor komt het dat nooit of te nimmer men een te koop aangeboden vogel in het vrouwelijk geslacht, waarbij men vermeld dat deze een van de geslachtsverbonden factoren vererft, moet kopen. Deze factor is als verschijningsvorm zichtbaar of is niet aanwezig. Om er maar enkele te noemen, een popje ivoor-pastel of mozaiek factorig kan niet. Deze is ivoor-pastel of mozaiek of in het geheel niet. Wel kan dit gecombineerd voorkomen zowel in het etstof als pigment. Dus bij aankoop hierop letten. Wel kunnen popjes in het bezit zijn van latente afhankelijke factoren, zoals opaal-rec. wit-grijsvleugel enz.

Bij mannen ligt de zaak geheel anders daar deze twee geheel los van elkander staande geslachtskernen hebben. X - X. Door het samengaan bij bevruchting van deze kernen zullen alleen de dominante factoren dezer cellen zich ontwikkelen en op de voorgrond treden. De recessieve factoren van melaninen zijn wel nog aanwezig welke tot ontwikkeling komen indien bij mannen deze op allebei de gameten voorkomen. Wel hebben in de regel deze aanwezige latente factoren invloed op de ontwikkeling van de dominante factoren bij onze vogels. Waardoor er verzwakkingen ontstaan in het kleurenpatroon.

De ontwikkeling van deze twee geheel van elkander losstaande pigmentgroepen van maximaal tot minimaal, **Eumelaninen en Phaeomelaninen**, wordt veroorzaakt door de kracht van de aanwezige oxydatiefactor. Welke factor in een kanarie lichaam tot ontwikkeling komt door de aldaar aanwezig zijnde enzymen. (zie hiervoor „Handleiding voor de kleurkanarie kweker“).

Enzymen zijn organische stoffen welke de omzetting van de melaninen in een kanarie lichaam regelen. Zo zijn er voor iedere kleur (tinten) verschillende ontwikkelingsfactoren welke hierin hun rol spelen. Dus de sterkte van deze ontwikkelingsfactoren vormen de schakel van oorsprong tot ontwikkeling bij de vorming van dit pigment. Ook een juiste doelmatige voeding zal hierin de nodige bouwsteentjes kunnen leveren.

Dus door de graad(sterkte) van de oxydatiefactor wordt de kwaliteit van het pigment bepaald.

Door bovenstaande goed door te nemen zult U zich in grote trekken een beeld kunnen vormen van de div. soorten pigment welke wij verder in dit relaas naar voren brengen bij de cirkel van de kweek in de div. groepen.

Buiten het gebrachte zijn er nog div. factoren welke mede bepalend zijn bij de ontwikkeling van het pigment als de grondkleur.

De grondkleur komt bij onze kleurkanaries in verschillende variaties voor. T.w.: in het goud-geel - - stro-geel - - orange - - orange-rood - - ivoor-creme of rose - - D. wit - - Engels-wit (ofwel recessiefwit genaamd) en Citroen welk in feite geen kleur is, waarover uitleg verderop in dit relaas.

De grondkleur: deze wordt bepaald door de kwaliteit en soort van de aanwezige carotinoiden-vetstofkleur. Naargelang de volle hoeveelheid hiervan in de haakjes en baardjes, wordt de diepte der verschijningsvorm hiervan bepaald. Medebepalend hiervoor zowel voor het pigment is de **Intensiefactor**. Zoals algemeen bekend onderscheiden wij bij onze kanaries in iedere categorie twee soorten met een grote tussen-variantie: t.w. als **intensief** en **niet intensief**.

Vooraf de graad van deze factoren bij het samenstellen van kweekparen speelt een grote rol om die nakomelingen te krijgen zoals gewenst. De intensieve vogels zijn die, waarvan de baardjes en haakjes in de bevedering totaal voorzien zijn van carotinoiden. De structuur der bevedering bij intensieve vogels is in de regel veel fijner en korter; ook di. verenvelden zijn niet zo vol bezaaid. Door deze kortere en dunnere bevedering is een intensieve vogel veel slanker. Wel moeten wij waken bij het kweken van intensieve vogels, dat deze toch de gestelde grootte van 13 cm. moeten halen. Dit is makkelijk te verwezenlijken door strenge selectie en goede fokcombinaties. Aan deze gestelde grootte moet verder de vogel evenredig van vorm zijn, welk een punt is waarop nog veel kanariekwekers moeten gaan letten. Verder moet bij intensieve vogels het lichaam goed bedekt zijn, vast aanvoelen bij controle in de hand. Te kleine vogels kunt U door een paar juiste paringen weer tot de gestelde grootte terug brengen.

Ook de juiste voeding vooral bij de kweek en opgroei draagt in deze richting een steentje bij. Vooral op dit punt letten bij het selecteren van Uw vogels. Een kleine vogel heeft U zo ge-

kweekt, maar de juiste grootte is toch nog een kunst. Om de haakjes en baardjes of carotinoïden te krijgen is eveneens een kunst, welke te bereiken is door de juiste fokcombinaties.

Niet intensieve vogels, ook wel de schimmelvogels genoemd, zijn die welke een vollere en langere bevedering hebben, soms wel een derde langer dan bij de intensieven. De hoeveelheid van de aanwezige carotinoïden bij deze categorie vogels is hetzelfde, maar daar er een vollere en langere bevedering is, kan deze vetstofkleur het geheel niet vullen. Hierdoor komt het dat de toppen van de bevedering kleurloos zijn. Door deze kleurloosheid lijkt het of zo een vogel als het ware overstoven is door een laagje mel of

dauw. Maar door deze kleurloosheid moet de grondkleur zowel als pigment goed zichtbaar blijven. Dus bij de combinaties opletten dat de kleurloosheid op de toppen der bevedering het geheel in de nakomelingen niet kan overwoekeren. Hierdoor ontstaan de kleurloze driehoeken in de hals doorvloeiend tot op de rug. De werking van de intensiefactor zal de pigment zowel als de grondkleur helder van tint maken en ook de volle vorming van de phaeomelaninen tegengaan. Wel weer waken dat vooral bij de D. witte en de zilvertinten de intensiefactor de juiste graad heeft, anders krijgt U teveel aanslag op de vleugelpennen en onder de oksels der vleugels. Wordt vervolgd.

In dat najaar maakte ik de kweekplannen voor het broedseizoen en besloot o.a. blauwe bastaarden te kweken uit sijs x witte kanarie.

Hiertoe plaatste ik deze vogels bij elkaar in december zodat ze ruimschoots de tijd hadden om op elkaar verliefd te worden. Toen ze een week bij elkaar zaten kocht ik van een kanariespecialist nog een popje goud agaat en omdat dit verbleef in een verwarmd vertrek besloot ik ook deze pop bij de sijs en het witte popje onder te brengen. Hoewel ik dacht dat vanwege de kleur de sijs het agaatpopje zou verkiezen boven het witte popje, dacht de sijsman daar duidelijk anders over. Hij jaagde het agaatpopje steeds weg en was smoor verliefd op het witte. Eind maart plaatste ik de drie vogels in een royale broedkooi doch de zaak scheen nu hopeloos, immers het witte popje begon te ruïen en het sijsje vocht met het agaatpopje als kat en hond. Wat nu? Ik plaatste een gazen tussenschot zodanig dat sijs en wit rust kregen in de ene helft van de broedkooi terwijl de goudagaatpop rust kreeg in de andere helft en spoedig nestelde. Haar eitjes zouden echter zo, beslist onbevruucht zijn. Goede raad was duur. Ik kon er natuurlijk een kanarieman bijzetten maar ik wilde bastaarden en geen kanaries! Toen ik 's avonds in het donker nog iets moest hebben bij de broedkooi, deed ik daar het licht aan en zie: het agaatpopje wordt wakker, neemt de parhouding aan en het sijsje wil het bevliegen tot grote ergernis van zijn witte ega. Ik heb toen het licht direct weer uitgedaan en een kwartier gewacht. Toen ik in het

donker het sijsje voorzichtig bij het agaatpopje had gezet knipte ik het licht weer aan en... het gebeurde inderdaad. Een paring was het resultaat doch even later moest ik ze weer vechtend scheiden. De volgende avond laat ik de ceremonie herhalen en met succes. Van de vier eitjes blijken er twee bevrucht en de jongen daaruit groeiden voortreffelijk op. Intussen is het witte popje opgehouden te ruïen en spoedig volgen eieren, nest en jongen. Elf in drie ronden waarvan verschillende mooi blauw.

toch ben ik trotser op die eerste twee groene van dat goudagaat popje. Waarschijnlijk omdat de zaak zo hopeloos scheen en toch dit goede resultaat had. Hoe dikwijls is het in onze liefhebberij niet net andersom. Vandaar!

De mozaïekfaktor tot de schone zilverisabel-kanarie

Reeds een tiental jaren verlustig ik mij in het kweken van kleurkanaries... Ik probeer het zo serieus mogelijk te doen met het mij verdiepen in de verervingsleer en het opzetten van kweekschema's voor ieder kweekseizoen. Zo langzamerhand moest ik dan toch wel een volleerd kweker zijn. Helaas, het lijkt er niet op. Ik voel me vaak nog als iemand die er pas mee begonnen is. Dikwijls lijkt de natuur te spotten met mijn schema's. Daarom laat ik mij zo nu en dan verleiden tot het opvolgen van adviezen die schijnbaar kant noch wal raken en waarvan de juistheid alleen maar aan de praktijk getoetst kan worden. Dit artikeltje in de serie „Mijn kweek met...“ verhaalt van zo'n, ik mag wel bijna zeggen, wanhoopsdaad, gelukkig echter met een happy-end.

Mijn favorieten zijn de gepigmenteerde zilver-

kleurigen. Mooie kanaries, maar die van mij kon ik jammer genoeg niet mooi genoeg krijgen. Steeds maar weer stond er op de keurbriefjes de gehate opmerking „te bruin in rugdek, te veel aanslag“. En dat bruin kon ik er maar niet uit krijgen. Ik klaagde mijn nood hierover eens, in het najaar van 1967, bij mijn zaad- en vogelhandelaar. Hij trachtte mij te overtuigen dat hij mij kon helpen en bood mij een tweetal mozaïek oranje-rood isabel poppen aan, met de garantie dat deze mozaïekpoppen zouden helpen het bruin uit mijn zilverkanaries te doen verdwijnen. Het leek mij eerst niet goed hierop in te gaan, want je gaat toch geen rood in je zilverkleurigen kweken, nietwaar? Toch heb ik het gedaan. Een bruinvrije zilveragaat of -isabel leek mij wel een experiment waard. De aangekochte poppen waren mooie vogels, de één behaalde 88 en de andere 87 punten op de enige weken daarna gehouden keuring.

In het kweekseizoen 1968 zette ik op de ene pop een zilveragaatman en op de andere een blauwe man. Het eerste paar bracht 5 jongen groot, 2 zilverisabelpoppen, 2 zilveragaatmannen en 1 mozaïekagaat pop. Het tweede koppel kreeg 8 jongen: 1 zilverisabelman, 1 blauwe man, 1 blauwe pop, 1 zilverbruine pop, 1 zilverisabelman, zichtbaar mozaïek verervend, 2 oranje-rood brons mannen en 1 mozaïekagaat pop. Hoewel de vaders bij mijn weten, het waren eigen kweekvogels, allebei niet mozaïekverervend waren, deed zich toch het verschijnsel voor dat uit beide paartje een mozaïek agaatpop werd geboren. Volgens mijn schema's klopte dit niet, maar U ziet het, de natuur gaat zijn eigen gang. De jonggeboren zilveragaten en isabellen waren nog niet geheel vrij van bruin. Enige verbetering was echter wel te bespeuren. De hoogstgewaardeerde behaalde 87 punten.

Voor de kweek 1969 heb ik uit het paartje leiblaauw x mozaïekisabel een zilverisabelman genomen die praktisch geen bruin meer vertoonde. De bestreping was te hard en niet vloeiend, waardoor bij de keuring 85 punten werden toegerekend. De man was mozaïekverervend, alleen bij het wegblazen van de veertjes aan de vleugeltoppen waarneembaar. Deze man zette ik op

een zilverisabelpop ook weer met zo weinig mogelijk bruin, uit de ouders zilveragaat x mozaïekisabel. Ik kwam nu dus tot de combinatie wit x wit, die over het algemeen sterk wordt ontraden i.v.m. het lethaal zijn van de dubbele wifactor. Mijn jacht naar de schone zilverkleurige deed mij dit gevaar echter negeren. En spijt heb ik daar niet van gehad. Deze kweek werd een succes. Uit 3 broedsels kwamen 10 jongen. Er was geen eitje onbevruucht. Drie jongen bleken echter niet levensvatbaar te zijn en kwijnden weg. Ze stierven toen ze bijna drie weken waren. Wellicht is dit doodgaan te wijten geweest aan de dubbele wifactor.

De 7 jongen die overbleven waren: 3 zilverisabelmannen, 3 zilverisabelpoppen en 1 mozaïekisabelpop, met in verhouding tot andere mozaïeken die ik gekweekt heb, meest dieprode tekening.

Het eerste broedsel bracht 4 jongen en deze heb ik allen laten keuren en wel met volgende resultaat: mozaïekisabelpop 85 punten, zilverisabelpop 86 punten, zilverisabelman 87 punten en zilverisabelpop 89 punten.

De vogels vertonen geen bruin meer en dat was het doel van dit experiment. Hoe de vogels schoon zijn geworden kan ik niet beredeneren of bethetheoretiseren. Misschien mag ik dat nog eens in *Onze Vogels* lezen, van de hand van één onzer experts op het gebied van de kleurvererving. Voorlopig schrijf ik het resultaat toe aan het gebruik van mozaïekfaktor of een andere verborgen eigenschap in de mozaïekkanarie.

„Mijn kweek“ gaf dit antwoord

Gaame ben ik bereid antwoord te geven op de slotzin van het artikel: Mijn kweek met de mozaïekfaktor tot de schone zilverisabel.

Laten we vooropstellen dat uitzonderingen in onze kweek wel meer voorkomen. Succesvolle uitzonderingen die ondanks alle theorie eigenlijk geen goede resultaten kunnen geven. Wij vergeten daarbij een ding, en wel, dat factoren niet altijd op dezelfde manier werkzaam zijn. Dat wil zeggen haar wetmatigheid blijft, haar verervingswijze verandert niet. Hoe we het ook draaien of keren, door ons is daar geen invloed op uit te oefenen. Wat wij echter wel kunnen dat is datgene te zoeken, ontdekken, bij onze fokvogels, wat voor ons het meeste voordeel kan geven. Waarvan de nateelt de meeste kans geeft om te komen tot de vogel die we zoeken. Dat kan een showvogel als doel zijn, het kan echter ook zo zijn dat wij een zekere kleur over willen planten. We zoeken dan naar eigenschappen die niet alleen bij de man of bij de pop aanwezig zijn. Bij de beide ouderdieren zullen we elkaars aanvullende kleurkenmerken moeten ontdekken.

In de regel, theorie dus, zullen we bijv. geen isabel aan bruin paren, want wij kunnen verwachten dat de isabellen die hieruit worden geboren te bruin zijn, en de bruinen te licht. Bij een dergelijke nakweek zouden we kunnen spreken van variatietypen. En toch kan het soms raadzaam zijn deze paring toe te passen, juist om deze variatietypen te krijgen. Stelt u zich voor dat u jarenlang prima isabellen heeft gekweekt. Doch nu komt u tot de conclusie dat de isabellint gaat verwateren.

De isabelkleur, nog altijd een zachtbruine kleur, wordt zo sterk aangetast dat lichte vleugel en staartpennen op gaan treden. We merken op dat de pigmentkleur in vleugel en staartpennen afwijkt van de overige pigmentkleur. Dan is er maar één manier om het kleurevenwicht te herstellen. De paring aan gaat, die over het algemeen aanbevolen wordt, zou wellicht de zachte isabelkleur nog verder aantasten. De paring aan groen zou de kans bieden dat de isabelkleur te hard en te streperig wordt. Er blijft dus één kleur over, de bruine partner. Zij bezit een z.g. volkleur. Zij geeft ons de mogelijkheid om de isabelkleur te verbeteren. De basis om weer te komen tot de juiste standaardkleur is dan weer gelegd. En nu komt de kwekerskunde om de hoek kijken. Om met het tot ons ter beschikking staande materiaal, de zaak weer op te bouwen.

Natuurlijk doen we dit niet om zo maar twee vogels bij elkaar te plaatsen. 'n Man en een pop die beiden een zwaar bestreppingspatroon bezitten. We kunnen bijv. een bruine zoon uit de paring isabelman x bruine pop, dus een bruine man split isabel paren aan een isabelpop die te sterk is opgebleekt. Beide kleuren hebben in dit geval een kleuraanvullende functie. Wat de een te veel heeft, heeft de andere te weinig.

Beter is het om te zeggen, beide ouders bezitten

te weinig pigment in hun kleursoort. De bruine man is immers te licht, dit is eveneens het geval bij de pop. Doch juist de te lichte bruine kleur van de man kan het evenwicht tot de goede isabelkleur doen herstellen. Het spreekt voor zich zelf dat de bruine vogels uit deze paring, van weinig of geen waarde zijn als t.t.vogel. Maar dat is immers ons doel niet. Het gaat ons om het isabel. En dat moeten we steeds voor ogen houden. We richten ons doel op 'n bepaalde kleur. En dan zullen we de miskleurigen op de koop toe moeten nemen. Zoals bovenstaand voorbeeld wil aanduiden dat het soms noodzakelijk is om onze toevlucht te nemen tot over het algemeen niet gangbare paringen. Vooral bij de kweek van zilvertinten is het goed oppassen welke ouderdieren we gaan gebruiken. We kunnen elke zilvertint beschouwen als een kleur die zijn volledige bezit aan pigment in alle duidelijkheid demonstreert. Het minste foutje wat er aan kleeft kan zich moeilijk verbergen, doordat het pigmentpatroon zich duidelijk aftekent in de zilvertintpartijen. De grootste fouten die we meestal bij de zilverisabel aantreffen is dat het rugdek te hard en te streperig is, een grove flankbestreping gaat daarmee samen. Het ontsiert de gehele isabelkleur. Het is belangrijk om deze overdedigheid weg te fokken. Voor een dergelijk exemplaar zullen we goed moeten zoeken naar de juiste paargenoot. De zilverisabel die wij wensen te zien, is de vogel die over het gehele verenpak een zachtvloeiende isabeltint in de juiste verhoudingen met de zilvertint (witfactor) laat zien. Dus niet alleen het rugdek, ook borst en flanken mogen geen afwijking laten zien.

Wij dienen er terdege rekening mee te houden dat elke factor die een oplekende (reducerende) werking geeft niet altijd op de zelfde manier kan of zal werken. Zij kan haar invloed op het pigment van heel zwak tot heel sterk uitoefenen. De bijkleur heeft daar niets mee uitstaande.

Kan nu de mozaïekfactor bijdragen tot een verzachting van het pigmentbezit? Bij een werkelijk goed doorgefokte mozaïekstam, we bedoelen hiermee een stam mozaïeken waarbij de zo gewenste zilveren sluier aanwezig is, kan inderdaad een zachte pigmentkleur worden verkregen. De sluier heeft een overdekkend karakter. Mozaïekwekkers weten uit ervaring hoe moeilijk het is dit onderdeel te behouden. En hoe snel het verdwenen is als men het fokken in stamverband, familieteelt, verbreekt. Voor een vijftien jaar terug waren vele kwekers die zich bezig hielden met de mozaïekwekkers op grote schaal aan het experimenteren. Men was van mening dat men door middel van het gebruik van zilvertinten het mozaïekpatroon zou kunnen verbeteren. Andersom was het bij andere kwekers de bedoeling om tot verbetering van de zilvertinten te komen. Een enkele maal werd er wel eens resultaat geboekt, doch legio zilverkleuren waren

behept met een sterke orangerode aanslag. Gelukkig hebben in die tijd de keurmeesters ingegrepen en zoals we dit noemen, het mes er in gezet. Na verloop van enkele tentoonstellingsseizoenen waren deze flamingovleugels verdwenen.

We zullen dan sterk ontraden om op enigerlei wijze de roodfactor in een zilvervogel te fokken. De meest beste manier is nog steeds om een zilver te paren aan een zwak geelfactorige, om op die manier de aanslag tot een minimum te beperken. Door het infokken van de ivoorfactor kunnen we zilvertinten bekomen die in het geheel geen aanslag meer vertonen. Voor de zilverisabel zal daar nog wel enige tijd mee gemoed zijn, want er zijn nog maar weinig isabellen die de ivoorfactor bezitten.

Het geboren worden van mozaïekagaatpoppen uit resp. zilveragaat en blauwe man, kan alleen maar mogelijk zijn als deze mannen afstammen van mozaïekfactorige ouders. M.a.w. zij moeten mozaïekverervend zijn. Het kan wel gebeuren dat als we een niet-mozaïekfactorige man paren aan een mozaïekpop, dat de dochters die hieruit worden geboren reeds hier en daar kleurloze veervelden laten zien, doch, om zo'n vogel als mozaïek te betitelen, is niet op zijn plaats. We kunnen stellen dat de mozaïekfactor hier zijn invloed doet gelden. Dit is een vrij normale zaak. Factoren beïnvloeden immers elkaars werking. Dat men bij een zilvertint het bezit van de mozaïekfactor kan vaststellen moet ik ernstig in twiifel trekken. De wens zal hier de vader van de gedachte wel zijn. Wel kan men het bezit van de roodfactor vaststellen door de foutieve orangerode aanslag in vleugels en of schouderdekveren. De paring wit x wit, hetzelfde als zilver x zilver, wordt wel meer toegepast. Doch we dienen er rekening mee te houden dat de kans op lethaliteit aanwezig is. De theoretische kans is dat 25% van het aantal gelegde eieren geen levensvatbaarheid bezit. We kunnen geluk hebben dat in het ene legsel geen lethaliteit optreedt en dat in het andere legsel geen enkele kiemcel tot ontwikkeling komt. Het juiste percentagecijfer moeten we dan ook nemen over een groot aantal gelegde eieren.

De juiste kennis van de werking der factoren vormt een belangrijk onderdeel voor de serieuze kleurkanariekeker. Laten we trachten deze ons eigen te maken. Het zal onze mooie sport zinvoller maken, tevens zal het ons voor teleurstellingen behoeden.

H. J. Veerkamp.

RIJSTVOGELS

door „Stroller“

Het vogeltje, dat u op de omslag zo parmantig aankijkt, is de **zwartkoprijstvogel**, een kweekprodukt van de gewone rijstvogel. In het wild zult u hem dan ook tevergeefs zoeken. Heeft men echter eenmaal een paartje van deze zwartkoppen bemachtigd, dan kan er mee verder worden geteeld. Dat geldt overigens eveneens voor twee andere kweekprodukten, namelijk de **witte rijstvogel**, die al eeuwenlang gekweekt wordt in China en later in Japan en de **kaneelkleurige rijstvogel**, die voor het eerst werd gefokt in een Australische voliëre en die zich sindsdien flink heeft uitgebreid. Zuiver witte exemplaren komen sporadisch voor; de meeste hebben wel een 'smetje' in de vorm van een paar grijze veertjes op de rug en ietwat donkere slagpennen.

In het wild komen slechts twee soorten rijstvogels voor, namelijk de „gewone“ **rijstvogel** (*Padda oryzivora*) en de **bruine rijstvogel** (*Padda fuscata*), die voorkomt op Timor. Deze is iets kleiner dan de gewone en bruin in plaats van grijs; de buik is wit, dat van de bruine borst wordt gescheiden door een zwarte band. Deze vogel wordt zó zelden ingevoerd, dat we er hier niet verder over zullen uitweiden. In het wild heb ik deze soort nooit gezien, maar ik moet er wel bij zeggen, dat we Timor zeer zelden met een bezoek vereerden. Met de rijstvogels ligt dat anders en daarom wil ik er hier graag iets meer over vertellen.

Oorspronkelijk kwam dit vogeltje voor in bepaalde delen van Indonesië, maar vandaar is hij door de mens verspreid over een groot deel van Zuid-oost-Azië, oosterlijk Afrika en zelfs treft men hem tegenwoordig aan op het eiland Sint-Helena.

Het is de fraaie parelgrijze kleur die domineert. Verder zijn de kop - met uitzondering van de helder witte wangen - en de staart zwart. (Bij de zwartkoprijstvogel - zie de omslag - ontbreken deze witte wangen te enenmale.) De buik is ietwat rossig getint, de onderstaartdelveren zijn wit. De ontzettend dikke kegelsnavel is, evenals de pootjes, roze. Op Java zijn de rijstvogels, die men daar **glatiks** noemt, even talrijk als bij ons de huismussen. Men komt ze letterlijk overal tegen, niet alleen in het open veld, waar ze oorspronkelijk thuishoren, maar ook in de kampongs (dorpen) en steden.

Het is onvoorstelbaar hoe goed **glatiks** gedresseerd kunnen worden. Ik heb exemplaren gezien die konden dansen, kopje duikelen, met een balletje spelen en wat niet al. Meermalen kwam een Chinees bij ons, die beweerde dat zijn 'rijstepik-

ker' de toekomst kon voorspellen. Het diertje moest dan enige malen een paar kaarten uit een spel pikken.

Wat lijken het zo aardige diertjes, maar geef ze de ruimte in het open veld! De schade die ze op de sawa's aan kunnen richten is werkelijk onvoorstelbaar! Als de te velde staande rijst begint te rijpen, verzamelen de rijstvogels zich in kolossale zwermen en beginnen de gewassen te plunderen. Men doet dan ook alle mogelijke moeite ze van de rijstvelden vandaan te houden. Groot en klein werkt hieraan mee: men bouwt huisjes op bamboepalen (op Madura gebruikten wij deze wankel paalwoningjes wel als „jacht-hut“ tijdens de zwijnenjacht) van waaruit touwen met lorren, bladeren, blikjes, kleppers en diverse andere 'vogelverschrikkers' kris kras over het rijstveld lopen. Wil een zwerm **glatiks** neerstrijken om zich te goed te doen, dan trekt iemand in het wachthuisje aan de touwen zodat de hele rata-plan begint te bewegen, te wapperen en te kleppen. Doorgaans maken de vogels dat ze als de weerlicht weggelopen, maar niettemin wordt toch nog een grote schade aangericht. Op West-Java worden deze mooie maar brutale rovertjes bij duizenden gevangen, niet alleen vanwege het vernielen van de zo broodnodige oogst, maar ook voor culinaire doeleinden; ze schijnen namelijk erg lekker te zijn. (Ik heb ze nimmer geproefd.) De meeste slachtoffers vallen in de avonduren, want dan verzamelen de rijstepikkers zich in bepaalde slaapbomen, waar ze als het ware 'op elkaars lip zitten', zoals bij ons de spreuwen wel pleger te doen. Enkele schoten fijne hagel door het lofer brengen niet zelden honderden vogels tegelijk naar beneden. Deze worden in manden verzameld en later gebraden geconsumeerd.

Het nest van de rijstvogel vertoont zeer veel overeenkomst met dat van onze huismus. In veel gevallen is de binnenvoering minder zacht dan bij de mus. De toekomstige kinderkamer kan worden aangetroffen onder dakpannen, in nissen en gaten, holle bomen, maar ook wel in de oksels van palmbladeren en temidden van de wirwar van diverse woekerplanten. (Vaak liggen ze overhoop met de mussen en zijn de laatste doorgaans de baas. Wel moet er echter op geattendeerd worden, dat de in Indonesië voorkomende mussen geen huis- maar ringmussen zijn, die zich echter volledig gedragen als bij ons de huismussen. Ze zijn minstens even brutaal!)

Als regel worden vier tot zeven eitjes gelegd, maar een paar maal heb ik zelfs een acht-legsel

gevonden. Ze zijn wit maar doorgaans al vrij spoedig goor door besmeuring met nestvuil.

Het broeden duurt circa dertien dagen en de jongen vliegen uit als ze ongeveer een maand oud zijn. Er zijn soms 'vluggerds' bij, die de wieg reeds vaarwel zeggen na drie-en-een-half of vier weken. Maar ook nadat ze zijn uitgevlogen krijgen ze nog dikwijls een lekker hapje toegestopt door pa en ma.

In Europa behoren deze vogeltjes tot de langst bekende siervogels. Al vele eeuwen geleden werden ze door koopvaarders geïmporteerd, die ze mee namen van Java.

In de volière

Rijstvogels kunnen gerust als kooivogel gehouden, maar dan liefst wel van wat groter formaat dan die, waarin de inheemsen op Java deze diertjes in gevangenschap hielden. Hun kooitjes waren soms maar luttele dm³ groot. (Wellicht is een en ander momenteel nog wel het geval.)

In de volière kunnen ze samen gehouden wor-

den met vogels van ongeveer gelijke afmetingen; over kleinere willen ze namelijk graag de baas spelen en dat komt een vogelgemeenschap uiteraard niet ten goede.

Ze broeden zowel in gesloten als half open nestkastjes en ook parkietenbroedkasten worden wel gebruikt. Er moet natuurlijk wel voldoende nestmateriaal zijn: droog gras, halmen, vezels en der-gelijke en voor de binnenbekleding veertjes, haren, wol enz.

Als voer kan men het gewone zaad mengsel voor tropische vogels verstrekken, alsmede kanariezaad, gierst en ongelpelde padie. In melk geweekt brood, universeelvoer en allerlei groenvoer wordt ook niet versmaad. Zijn er eenmaal jongen dan moet men niet vergeten ook wat madden, meelwormen, mierpoppen en onkruidzaden te geven. Zachtvoer is eveneens vereist; trouwens de meeste gevederde vriendjes hebben gekiemde zaden nodig. Vanzelfsprekend dient fris drinkwater aanwezig te zijn, als mede water om er eens flink in te kunnen 'poedelen'. Veel plezier met uw glatiks!

door „Stroller“

Kent U het bonte boertje

Stellig zullen er zeer veel lezers zijn, die bevestigend knikken en vooral degenen die papegaaien houden. Het Bonte Boertje is namelijk een papegaai van circa drieëntwintig cm lengte en ook wel Senegal-papegaai wordt genoemd. Nu weet u tevens waar deze vogel vandaan komt, namelijk West-Afrika. Rond de Golf van Guinea komt echter een aantal ondersoorten voor, die alleen in kleur iets van elkaar verschillen, voornamelijk aan de onderzijde. Maar laat ik ons „boertje“ eerst even voorstellen aan hen die deze papegaai nog niet kennen: de groene kleur is dominerend, want men treft hem aan op de bovendelen, staart, vleugels en borst. De kop is

grotendeels donkergrijs, alleen op de wangen iets lichter; de onderzijde is oranje met geel, de ondervleugeldekveren zijn geelachtig, de poten donkergrijs en de kromme snavel zwart.

Tussen de seksen is nauwelijks enig verschil, hoewel er sommige auteurs zijn die beweren dat de vrouwtjes kleinere kopjes en snavels hebben dan de mannetjes, terwijl anderen zeggen dat de buik bij de dametjes meer geel dan oranje is.

De Bonte Boertjes houden zich buiten de broedtijd in troepen op en kunnen dan niet zelden een enorme ravage aanrichten aan de te velde staande gewassen, zoals maïs, rijst en diverse graan-

soorten. Maar ook de plantages met bananen, aardnoten en vijgen weten ze best te vinden. U kunt zich voorstellen dat de eigenaars ze liever zien gaan dan komen.

Maar als de broedtijd nadert, vallen de zwermen tot paartjes uiteen en wordt een geschikte nestplaats gezocht. Dit is vrijwel altijd een holle boom en bij voorkeur zoeken ze het vlieggat op aanzienlijke hoogte. Er worden doorgaans twee witte eitjes gelegd, hoewel in gevangenschap meerdere malen legfels van drie zijn aangetroffen. Het vrouwtje houdt de eieren warm en wordt geregeld door haar echtgenoot van de nodige snavelkost voorzien. Ook als na ongeveer drieëneenhalve week het kroost wordt geboren, sjuwt mijnheer het voedsel aan, niet alleen de jongen maar ook de pop. Bij de geboorte zijn de kindertjes in een keurig wit dons pakje gestoken, zoals we dat ook zien bij onze kleine valken en het duurt wel een maand voor er „echte” veren te voorschijn komen. En dan duurt het nog een aardig tijdje voor ze goed en wel kunnen vliegen.

In de volière

Bonte Boertjes zijn al heel lang zeer geliefde kooi- of volièrevogels. Ze staan bekend als beminnelijke, tamme en speelse kameraadjes. Wel attendeert Rutgers op de ogen: oude vogels hebben fel gele ogen, de jongen grijze. Bij de

aanschaf doet men er goed aan hierop te letten, want oude vogels blijven vaak wild en bijterig. Een vriend van mij kan hierover meepraten. Geruime tijd geleden ving hij een Bont Boertje, dat kennelijk was ontsnapt, in een plantsoen. De vogel is aardig tam en zeker niet wild, maar wel erg wispelturig. Zo zit hij rustig op de arm en een moment later geeft hij een knauw in hand of oor. **De vogel heeft inderdaad gele ogen!**

De bekende papegaaiënkenner C. af Enehjelm vertelt: „Ik heb al meer dan vijftien jaar een wijfje, dat mij overal door de kamers achterna vliegt en het liefst van al - zo mogelijk de hele dag - op mijn schouders zit. Gebeten heeft het nog nooit, maar jegens andere vogels is het zeer onverdraagzaam. Hoewel het ieder jaar een paar eieren legt en die in een hoekje van de kooi broedt, wil het niets van soortgenoten weten, het valt die woedend aan. Het Bont Boertje is de laatste jaren een paar maal in gevangenschap gekweekt.”

Deze vogels nemen graag een bad, iets waar volièrehouders dus wel rekening mee dienen te houden. Als voedsel kan men gelijke delen zonnebloempitten, hennep en witzaad verstrekken, benevens een paar pinda's, groenvoer, stukjes appel, kanariezaad en gierst. Ze nuttigen bij voorbeeld ook graag gekiemde trosgierst en andere gekiemde zaden.

Tips van een tropenkeurmeester

door W. A. Tolman.

Bij de keuringen valt het telkens weer op, dat veel inzenders met betrekkelijk weinig moeite enige punten meer hadden kunnen „scoren”, wanneer zij zich bij de voorbereiding beter hadden gerealiseerd, wat er op de keuring zoal van hun vogels wordt verlangd.

Daarom lijkt het mij nuttig, middels ons bondsorgaan eens na te gaan, welke weg men dient te bewandelen, wil men met een beetje kans op succes tropische vogels op de t.t. inzenden. Hierbij zullen we ons in hoofdzaak bepalen bij die soorten vogels, welke op het bekende gele keurbriefje worden beoordeeld. Hieronder vallen in feite alle vogels, met uitzondering van de kanaries, japanse meeuwen/zebravinken en de grasparkieten, welke vogels respectievelijk op de witte, blauwe en groene formulieren worden gekeurd.

Hoewel de beoordeling op diverse punten vrijwel parallel loopt, is er in hoofdzaak één groot verschil. De laatstgenoemde soorten vogels dienen zoveel mogelijk te beantwoorden aan de voor deze soorten vastgestelde standardeisen. Zij worden dan ook gekeurd „naar de **standaard**”. Inzenders van kanaries, jap. meeuwen,

zebravinken en grasparkieten, zullen dan ook beslist enige kennis moeten bezitten van de standardeisen, willen zij weten, wat er van deze vogels wordt gevraagd. Is men onbekend met deze eisen, dan zullen niet alleen de opmerkingen van de keurmeester op het keurbriefje slecht worden begrepen, doch het ergste is wel, dat men totaal geen leidraad heeft, in welke richting men nu eigenlijk verder moet kweken. De serieuze liefhebber heeft zich via zijn vereniging dan ook al lang in het bezit gesteld van een boekje met de standardeisen (verkrijgbaar bij het bondsbureau).

We zijn nu echter afgedwaald, want we zouden ons beperken tot de vogels van het gele keurbriefje. Deze vogels kennen geen standardeisen. Zij worden dan ook in hoofdzaak gekeurd „naar hun **conditie**”. Welke vogels worden er zoal op het gele briefje gekeurd? Een eenvoudig aftreksommetje leert ons, dat dit zijn:

- alle soorten tropische vogels (m.u.v. jap. meeuwen en zebravinken),
- de wildzang,
- alle soorten bastaarden, dus zowel met als zonder kanariebloed.

- d. de agapomiden.
- e. de grote parkieten, evenals de papegaaien.
- f. de kwartels.
- g. de duiven.

Het heeft geen enkele zin, deze vogels maar lukraak in een t.t.-kooi te stoppen en aan de keuring te laten deelnemen. Men moet beslist gaan selecteren! En met deze selectie alleen is men er ook nog niet.

Het meest doelmatige is, dat we reeds ongeveer zeven weken (jawel) vóór de datum van keuring uitzoeken welke vogels we zullen inzenden. Vogels met onherstelbare uiterlijke gebreken (bijv. het missen van een nagel of teen) behoren zonder meer niet aan de keuring deel te nemen. Deze gebreken zullen door de keurmeester streng worden bestraft, want men behoeft niet eens vogelliefhebber te zijn om dergelijke tekortkomingen vast te stellen. We controleren de vogel ook op tijdelijke gebreken, zoals bijv. gebroken staart- of vleugelpennen. De gebroken pennen trekken we met een pincetje uit. In de resterende weken vóór de keuring groeien dan alle staart- en vleugelpennen naar hun volle lengte. Bij het uitzoeken van de vogels letten we bij diverse soorten speciaal op het formaat. Door veelvuldige inteelt, is het formaat van veel soorten sterk gedegenereerd. We doen er dan ook goed aan, onze meest forse vogels naar de t.t. in te zenden.

Omdat we de eenmaal uitgezochte vogels verder zo weinig mogelijk in de handen willen hebben, noteren we bij het uitzoeken ook al vast de ringnummers van de in te zenden vogels, terwijl we de kleurringen verwijderen. Overigens is het een taak van de t.t. commissie, om er op toe te zien, dat er geen vogels met kleurringen worden ingezonden.

Na het uitzoeken van de vogels volgt een tijd, waarin we de vogel zoveel mogelijk africhten (trainen) voor de eigenlijke keuring. Hiertoe wordt iedere vogel apart opgekooid. Dit behoeft beslist nog niet in een t.t. kooi, doch bij voorkeur wel in een kooi met tralies. We moeten er namelijk alles aan doen om beschadigingen te voorkomen en de vogel in optimale conditie naar de keuring te sturen. Om deze reden geven we deze vogels ook geen slaapnest meer.

De meest geschikte trainingsmethode is wel, dat u dagelijks zelf even voor keurmeester speelt. Dus met uw gezicht eens vlak voor de kooi en ondertussen spelenderwijs de vogel een beetje „plagen“ met een stokje, ball-pen of iets dergelijks. Zelfs de meest schuwe vogels, zoals b.v. masker-amadines, zijn op deze wijze volkomen te wennen aan de gang van zaken op de keuring. En de keurmeester zal een dergelijke afgerichte vogel met veel genoegen beoordelen.

Tijdens de training gaan we nog verschillende andere hulpmiddelen gebruiken. In de eerste plaats een **bloemenspuit**, waarmee we de in te zenden vogels dagelijks nat spuiten. U zult eens

zien, hoe de vogels hierdoor aan conditie vooruitgaan. Dezelfde bloemenspuit is ook het meest geëigende middel om de kleur van b.v. een witte rijstvogel optimaal te doen zijn.

Het reeds genoemde **pincetje** is een prachtig hulpmiddel om verschillende kleine tekortkomingen weg te werken. In de eerste plaats gebruiken we dit pincetje bij het verwijderen van **veertjes**, welke storend zijn in het kleurpatroon. Ik denk hierbij aan de zwarte borstband van de diamantvink. Het komt vaak voor, dat in deze borstband nog enige bruine veertjes van het jeugdkleed aanwezig zijn. Deze gaan we voorzichtig met het pincetje verwijderen. Uiteraard heeft het geen zin, deze methode toe te passen bij vogels, welke een behoorlijk aantal afwijkende veertjes bezitten, want in dat geval zouden er na het „trimmen“ slechts kale plekken overblijven.

Het pincetje blijkt ook een prachtig hulpmiddel te zijn tegen de door veel inzenders zo gevreesde **ruipuntjes**, welke zich in de regel aan de kop van de vogel openbaren. Wanneer het gaat om een gering aantal van deze ruipuntjes, dan komen we weer met het pincetje op de proppen. We doen daarmee niets anders, dan ieder ruipuntje even goed tussen het pincetjes knippen. Dus niet aan trekken of iets dergelijks, nee, alleen even knippen. Daardoor wordt het omhulsel van het jonge veertje geheel of gedeeltelijk vernield en zal het veertje zelf direct te voorschijn komen. U moet deze methode maar eens toepassen (bij wijze van oefening) op uw gouldamadines, die vaak nog witte ruipuntjes in het rood aan de kop vertonen.

Een ander storend element aan de vogel is vaak een ruwe snavel. Ook hiervoor kennen we een hulpmiddel, dat er voor zorgt, dat de vogel met een prachtige gave snavel op de tentoonstelling zit. We gebruiken hiervoor namelijk fijne plantaardige olie, bijv. baby-olie. Met een luciferhoutje wrijven we voorzichtig wat olie op de snavel,

vervolg op pagina 415

Wissel

De

Vederstructuur

W. Beckmann

(deel 4)

De pastelmutatie. (2de reductiefactor)

Het fenomeen; bruine baarden-zwarte haakjes zien we bij vele vogelsoorten, o.a. kanarie, zebra-vink, japanse meeuw en de doodgewone huismus.

De mutatiemogelijkheden zijn:

- a/ Kleurverandering van zwart eumelanine in bruin eumelanine, de zgn. bruinfactor.
- b/ Reduktie van het roodbruine melanine uit de baarden (1ste reductiefactor)
- c/ Toename van zwart eumelanine in de baarden, gecombineerd met de verdringing van roodbruin phaeomelanine (klassieke blauwfactor)
- d/ Reduktie van het eumelanine uit de haakjes (dus geen kleurverandering zoals onder a vermeld)

Doorsnede baard + haakjes rugdekveertje van een Pastel-agaat kanarie 1500 x

Doorsnede baard + haakjes van rugdekveer Pastel-groen kanarie 1500 x

Deze laatste mutatie noemt men in de kanarie-kweek de 2de reductiefactor (pastel) Weer grijpen we terug op de dia van een baarddoorsnede van de harzerkanarie (art. 1) of de agaat (art.

2). Vergelijkt u deze dia's nu eens met dia a (doorsnede baard en haakjes van een pastel-groene kanarie, 1500 x vergroot) en dia b (pastel-agaat kanarie, 1500 x vergroot).

Nu is de doorsnede van de baard niet zo belangrijk, maar wel de doorsnede van de haakjes, ziet u de belangrijkste melaninereductie in de haakjes!

Toen de pastelfactor voor het eerst in een vogel uit de zilverserie werd gekweekt, waardoor de invloed van de carotenoïde op de totaalkleur wordt uitgeschakeld, krijgt men direct de indruk dat er iets met het bruine melanine is gebeurd, de pastelfactor maakt de vogels a.h.w. bruiner. In werkelijkheid gebeurt er totaal niets met het bruine phaeomelanine, maar wel met het zwarte eumelanine in de haakjes.

De totaalkleur op het vleugeldek van een harzer wordt gevormd door de combinatie roodbruine baarden-zwarte haakjes. Gebeurt er niets met het roodbruine phaeomelanine, maar wordt het zwarte eumelanine totaal uit de haakjes gereduceerd, waardoor de haakjes kleurloos worden, dan wordt de totaalkleur van het vleugeldek lichtbruin, de combinatie roodbruine baarden-kleurloze haakjes. Nu is de reductie veroorzaakt door de pastelfactor nooit totaal, we zien altijd nog zwart eumelanine in de haakjes, maar door de zwakkere eumelanineconcentratie in de haakjes beïnvloedt dit de totaalkleur zodanig, dat we de vogel bruiner vinden.

Het door de pastelfactor meer naar voren tredende bruin, is het roodbruine phaeomelanine, een dergelijke pastelvogel zal een iets warmere bruinnuance tonen dan een slechte bruine van de bruin-eumelaninemutatie. Bij deze laatste is immers het zwarte eumelanine tot bruin (zandkleurig) eumelanine gemuteerd, terwijl bij de pastelmutatie het zwarte eumelanine niet van kleur verandert, maar in aantal melaninekorrels wordt gereduceerd, wat het roodbruin phaeomelanine in de baarden in de totaalkleur meer naar voren brengt.

Theoretisch zouden we zeer licht grijze kanaries kunnen kweken door de combinatie agaat-pastelfactor (dus de zilveragaat-pastel).

Nu de vraag: wat krijgen we uit de combinatie, agaat-pastel-dubbele blauwfactor? Een donker-grijze kanarie!

wordt vervolgd.

MIJN KWEK MET.

BOURKES PARKIETEN

Beschrijving:

De wetenschappelijke naam is *neophema bourkii*. De vogels zijn afkomstig uit het binnenland van Zuid- en Midden-Australië. De lengte bedraagt 23 cm.

Volwassen vogels zijn op nek, rug, bovenkop, schouders, kleine vleugeldekveren, stuit en bovendekveren bruin gekleurd. De vleugelbocht en de ondervleugeldekveren zijn blauw. De buik heeft een roodbruine aanslag.

Het beste kenmerk tussen man en pop is de blauwe teugelband die de man boven de snavel heeft en uitloopt naar de ogen. De pop mist deze band geheel of nagenoeg geheel.

De verzorging van de Bourkesparkieten is gelijk aan die van alle bekende neophemasoorten. Het zijn zaadetende vogels, vooral hennep, gepelde haver en zonnebloempitten worden gegeten. In de natuur gaan de Bourkes alleen 's morgens en 's avonds naar de drink- en voedselplaatsen. Ook in gevangenschap hebben ze dit niet veranderd. Overdag zitten ze stil in de schaduw van een boom of nachthok. Sinds hun ontdekking in 1835 in Nieuw-Zuid Wales is hun aantal in de vrije natuur nogal achteruit gelopen. Na de tweede Wereldoorlog dacht men eerst, dat ze bijna uitgestorven waren, maar nadien zijn ze zich in de vrije natuur weer meer gaan uitbreiden.

Sinds maart 1969 ben ik in het bezit van een paartje Bourkes parkieten. Ik kocht in februari 1969 van een bevriend kweker een paartje, doch hiervan ging na korte tijd de man dood.

Op een vogelmarkt kocht ik een nieuwe man. Deze man was van 1965 en had in, of bij het verlaten van het nest een ongeluk gehad.

Zijn poten staan naar binnen toe, waardoor de tenen niet om de stok kunnen klemmen, bovendien is de ene vleugel iets hoger dan de andere. Wel werd mij door de verkoper de zekerheid gegeven, dat de vogel heel goed de jongen groot bracht. Bovendien zal uit het onderstaande blijken dat er ook nog wel kwekers in Nederland zijn, die je kan vertrouwen.

Op 24 april legde de pop het eerste ei, waarna er nog 3 volgden, die ieder met 2 dagen verschil gelegd werden. Na 19 dagen broeden kwamen de eerste 2 eieren uit. Het is n.l. zo dat de pop na het 2e ei begint te broeden. Bij mij broeden alle neophemasoorten in valkparkietenblokken, de z.g. berkenblokken.

Alle vier eieren waren bevrucht en kwamen ook uit. Als opkvoeder voor de jongen gebruik ik altijd brood in melk geweekt, waarover ik een verpakt opkvoeder strooi (Kapelle, Tovo). Wordt dit opkvoeder door parkietenzaad gedaan, dan is mijn ervaring dat de zaden eruit gepikt worden en de rest blijft liggen.

Tijdens het grootbrengen van de jongen vermaarde de pop erg. Op een gegeven moment was ze zelfs niet meer in staat om te vliegen. Wat hiervan precies de oorzaak is geweest weet ik niet, doch na enkele dagen werd dit ook weer beter.

Na een maand zaten de jongen gezond en wel op stok. Ik laat de jonge Bourkesparkieten altijd bij de oude vogels, in ieder geval nog minstens een maand of net voordat er weer jongen uit moeten komen. Men moet zich hier wel aan houden omdat de oude man nog lang nadat de jongen zijn uitgevlogen voert. Haalt men nu de jongen bij de ouders weg dan sterven ze onherroepelijk van de honger. Mijn 2e broed begon eind september, ditmaal had de pop 4 eieren. Na 19 dagen broeden kwamen er drie jongen uit. Het vierde ei was onbevrucht. Nu hadden we in 1969 een tamelijk zachte herfst, waardoor het grootbrengen van de jongen voorspoedig verliep. Alleen op een dag keek ik in het blok en toen zag ik dat één van de jongen totaal verkleumd op de bodem lag. Ik haalde hem eruit en zette hem in een stoof voor de kachel. Ik vroeg me af hoe ik de jonge vogel in leven moest houden, want zelf voeren was tamelijk moeilijk bij een jonge vogel. Na ongeveer een uur begon de vogel iets warmer te worden en ik legde hem weer in het nest terug. Ik bemerkte dat hij direkt door de pop werd gevoerd en zo toch nog van de dood gered was. Na een maand vlogen de jongen uit en het was niet meer te zien welk van de drie ziek geweest was.

Terwijl ik dit zit te schrijven, hebben de Bourkes al 5 jongen. Na de lange winter heeft de pop op 10 april het eerste ei gelegd, waarna er nog 4 volgden. Na de broedtijd kwamen alle eieren uit en tot nu-toe zijn ze ook alle nog in leven.

Het is mijn enigste paar neophema's waar ik nu al jongen van heb. Bij de andere neophemasoorten heb ik alleen nog maar onbevruchte eieren gehad.

vervolg van pagina 397

gen waden de sneeuwblanke vogels door het ondiepe water. Met de kop maken ze een maaiende beweging — zoals we dat ook zien bij de kluit met zijn opgewipte snab — zodat de platte snab als een zeis door het water snijdt. Op deze manier worden de schaaldiertjes uit hun element gezeefd en „opgelepeld“.

Heus, ik kan nog wel een tijdje doorgaan iets te vertellen over diverse snabvormen, maar eenmaal moet er toch een eind aan komen. Sta mij toe dat ik deze serie besluit met iets te zeggen over de „vliegende juweeltjes“, de kolibries, waartoe de allerkleinste vogelsoorten behoren. Het kleinste is de dwergkolibrie met een lengte van circa zes cm, waarvan de snab en de staart ongeveer de helft opeten! Maar men komt ook reuzen tegen van meer dan twee decimeter! De snabvormen zijn uitermate uiteenlopend: men treft individuen aan met sikkelvormige snabben, met naalddunne spiesjes, met omgebogen snabben zowel omhoog als naar beneden

enz., enz. Doorgaans is de tong erg lang en sommige soorten gebruiken dit lichaamsdeel om insectjes van bladeren en stengels weg te snappen. Een andere soort prikt met de priemsnab eerst een gaatje in de onderzijde van de bloem om daarna de dierlijke buit te bemachtigen. Maar de meeste steken hun lange dunne snab aan de voorkant in de bloem en vangen daar kleine insecten en spinnetjes, of zuigen nectar op. Ze staan dan als het ware stil op een denkbeeldig punt in de lucht met razendsnel op en neer slaande wiekjes. De vlerkjes bewegen zich soms met een snelheid van 75 maal per seconde! Wist u dat de kolibries tot de weinige vogelsoorten behoren, die **achteruit** kunnen vliegen? Tot slot een mopje: in Indonesië wordt wel eens gevraagd: „Weet je wat een burung breng-breng is?“ (Burung = vogel). Het antwoord is doorgaans ontkennend, waarop de vrager zegt: „Dat is een vogel die uitsluitend achteruit vliegt. Hij eet namelijk zoveel pedis (heet, prikkelend eten) dat hij verplicht is op deze manier zijn achterste af te koelen!“

Luchtvochtigheid

A. B. Pullen

Wij streven er allemaal naar, onze vogels optimale levensomstandigheden te verschaffen. Nu is er over problemen hierbij, zoals voeding, huisvesting etc. al veel geschreven. Maar het probleem van de luchtvochtigheidsgraad wordt zelden of nooit in deze beschouwingen betrokken, hoewel dit toch ook een factor is, waarmee we rekening moeten houden, willen we onze vogels een optimale conditie geven.

Men leest in de diverse vogelboeken vrijwel altijd: „Tocht en Vocht zijn de grootste vijanden van onze vogels”, en dat lijkt op het eerste gezicht een reële opmerking. Maar als we nu eens bedenken, dat de vogels ook in de natuur met regen, dauw en mist te maken krijgen en dat juist

voor vele soorten geldt dat de regentijd de beste broedtijd is, dan meen ik toch voorzichtig te mogen concluderen, dat vocht niet zo slecht is voor onze vogels als algemeen aangenomen wordt. Wilt U andere voorbeelden? Bedenk dan eens,

dat een bepaalde luchtvochtigheid noodzakelijk is voor het uitkomen der eieren. Bij een te lage vochtigheidsgraad komt een groot deel der eieren niet uit, waarschijnlijk omdat de eivliezen dan indrogen en daardoor te taai worden om de jonge vogel in de gelegenheid te stellen deze kapot te maken.

Denkt U ook maar aan de hoge luchtvochtigheidsgraad in een broedmachine. Verschillende malen is mij ook gebleken, dat het slecht kweken is in een centraal verwarmde kamer. Ook in de diverse dierentuinen kan men zien, dat vele vogels uitstekend gedijen in een tropische of subtropische plantenkas met een, gezien de uitbundige plantengroei, hoge luchtvochtigheid.

Nu is het natuurlijk duidelijk, dat de bezitters van een buitenvolière niet met dit probleem geconfronteerd worden in ons klimaat, maar voor de talloze mensen, die hun vogels binnenshuis houden, kan het bijzonder nuttig zijn met deze factor rekening te houden.

Ik hoop, dat de lezers van „Onze Vogels” over deze kwestie ook eens hun mening willen publiceren. Misschien kunnen de Heren Keurmeesters en andere deskundigen hierover hun gedachten eens laten gaan. Dat zou m.i. de wetenschappelijke begeleiding van onze vogelsport zeer ten goede komen, want het gaat hier om een probleem, waar tot nu toe weinig aandacht aan is besteed, maar wat toch een essentieel belang is voor de gezondheid van onze vogels.

In het vorige nummer van Onze Vogels heeft het artikel „Broedresultaten en de rol die de vochtigheidsgraad daarbij speelt” U misschien het antwoord gegeven.

vervolg van pagina 411

het liefst twee à drie dagen voor de t.t. Veel vogels hebben aanleg voor een ruwe snavel, bijv. de nonnen, zilverbekjes, goulds, enz. Het inwrijven met de olie moeten we zien als het „opmaken” van de vogel voor de t.t. Dit is dus beslist geen bedrog. Wel zou als bedrog worden aangemerkt, wanneer u bijv. de snavel van een spitsstaart rood zou verven. U moet dus wel goed weten, waar in zulke gevallen de grens ligt.

Ik vergat bijna te vermelden, dat dezelfde olie niet alleen een heilzame werking heeft op de snavel, doch eveneens op de pootjes. Het „aflaten” van de ring is geen enkel probleem meer, wanneer u de pootjes even inwrijft met wat olie. Nadat we ons dus dagelijks met de in te zenden vogels bezig hebben gehouden, komt op een gegeven moment de grote dag van het inbrengen van de vogels. Ik ben er zeker van, dat tijdens dit inbrengen nog heel wat vogels door diverse ongelukjes zodanig worden toegetakeld, dat zij de volgende dag bij de keuring niet die

punten krijgen, waar zij nog de vorige dag recht op zouden hebben.

Een groot probleem is op zichzelf al het vervoer naar de t.t.zaal. Dit kan naar mijn mening het meest doelmatig gebeuren in kartonnen doosjes waarin iedere vogel apart wordt ondergebracht. Door van te voren op de buitenkant van het doosje te schrijven welke vogel in welk doosje zit, kunt u in de zaal de vogel uit het doosje rechtstreeks in de kooi laten. Het spreekt vanzelf, dat deze t.t. kooi eerst in orde wordt gebracht en aan alle eisen voldoet.

Ik hoop met bovenstaande richtlijnen er toe hebben bijgedragen, dat de kwaliteit van onze t.t. vogels nog meer vooruitgaat. Deze richtlijnen zijn natuurlijk niet altijd een garantie voor een hoog aantal punten, want ik vergat nog één belangrijke faktor te vermelden. We hebben namelijk bij iedere tentoonstelling ook een zekere dosis **geluk** nodig om hoog in de punten te eindigen. Doch maakt dit juist het hele wel en wee op en rond onze tentoonstellingen niet zo spannend?

Kanariekweek In de 18e eeuw

M. van Woezik.

Ik kwam onlangs in het bezit van een boekje over kanarieteelt geschreven door F. van Wicke-de, waarvan de vijfde druk werd uitgegeven te Amsterdam in 1786.

Uit de beschrijving in dit boekje blijkt, dat twee eeuwen geleden de kanarieteelt hier te lande en ook elders al druk werd beoefend en dat de kleuren die wij thans bezitten niet zo nieuw zijn als de meesten onzer wel veronderstellen.

Voor mij bevat dit boekje zeer interessante gegevens en ik veronderstel dat het ook voor de hedendaagse kleurkweker interessant zal zijn om er kennis van te nemen. Kennis nemen an datgene wat niet wij, maar onze voorouders hebben gepresteerd op het gebied van de kanarieteelt.

Ik heb mij voorgenomen om enkele hoofdstukken uit genoemd boekje in het origineel weer te geven.

Ter verduidelijking geef ik hier de betekenis van de onderstreepte woorden:

1 gewoon

2 kleur

3 uit het geheel blijkt, dat werd gestreefd naar mooie bonte vogels. Schrijver geeft aan hoe men bont verervende kan onderkennen.

4 citroenkleurige

5 snavel

6 kunst

7 veelkleurig

Rekening houdende met het feit dat het boekje twee eeuwen geleden in de Middelnederlandse taal werd geschreven en dat de kennis van de erfelijkheidsleer in dit tijd geheel ontbrak, zodat de kweker alleen maar moest af gaan op visuele waarnemingen, meen ik wel, dat het ons past verwondering te hebben voor het kunnen en weten van de kanariekwekers uit die tijd.

TIENDE HOOFDSTUK.

Hoe men de Kanarivogels paren moet, om 'er de schoonste uit te trekken, en hoe men de graeuwe, groene, asgrauwe en blonde Kanariën kennen kan, als zij veelverwig of bond van aart zijn.

Men is niet vergenoegt, dat de Kanarivogels door hun zoet gezang de oren strelen; maer wil ook, dat dezelve door hunne schone en onderscheide pluimadien en vederen het gezicht behagen, waerom ik my bevytigen zal, den Liefhebbers aen te wyzen, hoe dezelve te werk moeten gaen, ten einde er nog schoner jongen uit voort te teelen, dan de 'ouden zyn.

Het is niet altoos nodig, bonte Kanarivogels te hebben, om 'er schonere uit voort te teelen; want men bedriegt zig als men meent, dat uit dezelve altoos schonere zouden voortkomen, dewyl hunne afstamlingen menigmael zeer **gemeen** (1) zynde, de jongen by gevolg ook zeer gemeen vallen ja menigmael maer enkel graeuw. Het is somtyds genoeg, dat ze uit bonten voortgekomen zyn, om dat de afstamlingen van de een of andere oude dikmael schoner was, dan of zy van bonte Vogels voortkwamen. Ik zal dan beginnen met de allergemeenste; en eindigen met de schoonste, en allerhoogste geachteste soorten, die men tegenwoordig onder de Liefhebbers vind.

Eerstelyk wie grauwe, asgrauwe, feuillemorte, ifabel, of agiet verwige en groene mannetjes met wyfjes van dezelfde **coulear** (2) paren wil, zal geen Kanarivogels van andere coulear kunnen verkrygen, die schoner dan dezen zyn; doch om wel te slagen, en 'er schonere uit te trekken, moet men vermengde soorten by een paren, vermits de natuur dikwils behagen scheidt, derzelve jongen veel behaagelyker en schoner te doen worden, ja zelfs boven verwagting want by voorbeeld: alle withaertige mannetjes, zo wel graeuwe als anderen, waneer men ze paert met witstaertige, of donsige wyfjes, zynde beide bont van aert, kan men, behalven donsige of witstaertige, die men daer uit verwagt, ook dikwils **bonte** (3) trekken, die vry schoon zyn.

Alle bonte mannetjes, gepaert met een witstaertig of donsige wyfje, brengen schone bonten voort, hoewel 'er somtyds wel een graeuwe onder valt; dog die graeuwe zyn geenzints van de slechtste, maer om te broeden zo goed als een bonte; want als men die paert met een goudgele, brengen zy zeer schone bonten voort.

Dog om schonere Kanarivogels voort te teelen, neemt men een asgrauw bont mannetje, en een grasgroen witstaertig of donsige wyfje, en men zal er zeer schone bonten uit trekken; maer om te komen tot dien aart, die onder de Liefhebbers het meest geacht zyn, die men zwart bonte **citroenverwige** (4) noemt, moet men een goud geel mannetje, bont van aert, zetten by een citroenverwig wyfje, en zo men die minder geel en in het tegendeel meer bont wil hebben, neemt men een zwart bont mannetje en een groen witstaertig wyfje; om dit echter wel te doen gelukken, moet men weten, dat het groen witstaertig wyfje, daer ik hier van spreke, van een citroen of goud geel mannetje en een asgrauw witstaertig wyfje afkomstig is, en dus doende zal men Vogels van een volmaekte schoonheid erlangen.

Nu moest ik ter loops nog iets zeggen van de Kuifvogels, 't geen iets nieuws is, en daerom behoren de Liefhebbers acht te geven, dat zy geen twee Kuifvogels by elkander paren; namelyk, geen mannetje en wyfje, die beide een kuif hebben; want dat slaegt niet, nadien als dan de jonge of geen kuif hebben, of die kuif zeer slegt is; maer men neemt een mannetje of een wyfje met een kuif, en paert die met een mannetje of wyfje zonder kuif, en alsdan zal men jongen met schooner kuiven trekken. Hier over zullen zich mogelyk vele verwonderen, dog de uitkomst zal zulks bevaerheden. Echter moet dit wel begrepen worden. Men moet een Kuif kanarie hebben van 't regte soort, dat is uit het eerste treksel, en men kent dezelve, als de kuif veel op de **nebbe** (5) hengt, rondom het kopje van den Vogel, zelfs enigzints in de nek overhangende, zo dat die een geschore kruin gelykt; ook boven op zyn kopje wat overeinde staende. Zodanig een kuifvogel paerd men met een Kanari zonder kuif, waer uit men goede kuifvogels zal krygen. Doch wanneer het tot in de derde geslacht komt, moet men weder twee jongen uit een en dezelfde vader en moder nemen. En die jongen beide gekuift zyn, naemlyk mannetje en wyfje; want zo men zulks niet doet, verlopen de kuiven, en worden niet alleen zeer slegt, maer zy zullen ook meest zonder kuiven zyn, gelyk als uit het eerste geslacht, wanneer men daer van twee kuifvogels paerd. De reden hiervan is, om dat die kuiven door de **konst** (6) gemaekt worden, en dat, wanneer die telkens by malkander blyven, de natuur weder boven dryft, dog wanneer men die om de 3 fo 4 jaren vermengt en verandert, blyft den aerd 'er in.

Enige liefhebbers meenden, dat men de kuif Kanariën hier te land niet wel kan voortteelen, maer dat zy telkens sterven, als men 'er mede wil broeden, voorgevende dat zy te zwak van aert zyn; dog ik verzeke de zulken, dat zy niet verschillen, en dat de kuif-Kanariën zo sterk van aert als de andere Kanariën zyn. Dit gevoelen steund nergens anders op, als om dat de kuif-

Kanariën hier te land nog zo menigvuldig niet zyn by de Liefhebbers, en men daerom genoodzaekt is, dezelve van de Duitschers te kopen, en gelyk in het tweede hoofdstuk reeds van alle de Kanariën in het gemeen getoont is, dat zy ze zeer bederven; moet men ook verzekert wezen, dat ze het ten opzichte van de kuif-Kanariën niet minder doen, vermits zy 'er meerder geld voor maken, dan voor de anderen. Wanneer men dan van de Duitsers kuif-Kanariën kopen wil, moet men de voorzorge dragen, die ik in het gezegde hoofdstuk heb aangewezen; en om nog zekerder te gaen, kan men dezelve een jaer overhouden, aleer men ze laet broeden, als wanneer zy ten enemael aen ons klimaat en luchtstreek, en ook aen ons voeder gewend, en dus ook sterker zullen zyn, om in het volgende jaer te laten broeden, en men derhalven ook te beter in staet zal wezen, om van haer aert te winnen. Ik houde my verzekert, dat die dit agtervolgen, met de kuifvogels zo wel als met de anderen te recht geraken, en dus doende Kanarivogels met goede kuiven trekken zullen.

Op verscheide wyzen kan men de graewe, asgrauwe, groene, feuillemorte en vedere Kanarivogels kennen, als dezelve veelverwig of bont van aert zyn. Eerstelyk ken men dezelve aen enige witte vederen, welke zy aen den staert hebben, of aen haer vleugels. Ten twaden, om dat zy enige witte sporen of nageltjes aen haer klauwtjes hebben, en ten derden, vermits zy wit Dons hebben; welk alles een zeker teken is, dat dezelve bont of veelverwig van aert zyn.

Dat Dons word gezien, te weten, men neemt de Kanarivogel in zyn hand, en blaest onder den buik, alwaer men een klein wit Dons zal vinden, en by gevolg een teken van een andere couleur, als hare vederen zyn. De ene Kanarivogel heeft veel meer van dit Dons dan de andere, en daerom worden die, welke aldaer veel Dons hebben, onder de Liefhebbers genoemt Kanariën met groot Dons, en aldaer weinig van Dons voorzien zyn, genaemt Kanariën met klein Dons. Dat Dons krygen de Kanarivogels gemeenlyk eerst, wanner zy de eerstemael geruit hebben.

Daer zyn Kanarivogels, welke deze 3 gemelde tekens hebben; dog een enig teken is genoeg om verzekert te zyn, dat de Kanariën, die men heeft of koopen wil, bont van aert zyn. Ook moet men weten, dat men Kanariën vind, die bont of **veelverwig** (7) van aert zyn, en geen dezer drie bovengemelde tekens hebben, welke men verplicht is ter goeder trouw aen te nemen van die geenen, die haer voor veelverwig, of bont van aert willen verkopen.

M. van Woezik

Zeldzame trekker in ons land

J. A. Verwey.

Het gebeurt heus niet ieder voorjaar dat een kolonievogel uit een nederzetting van de „Bass Rocks” aan de Schotsekust zich in deze contrei van dichtbij laat bekijken.

G. E. v.d. Vegt uit de Marshoek bij Daifsen keek dan ook vreemd op toen onlangs van het dak van zijn boerderij een vreemde vogel omlaag gleeed. Wat was het voor een gestrande luchtridder die daar plompverloren voor de klompen van een boer viel?

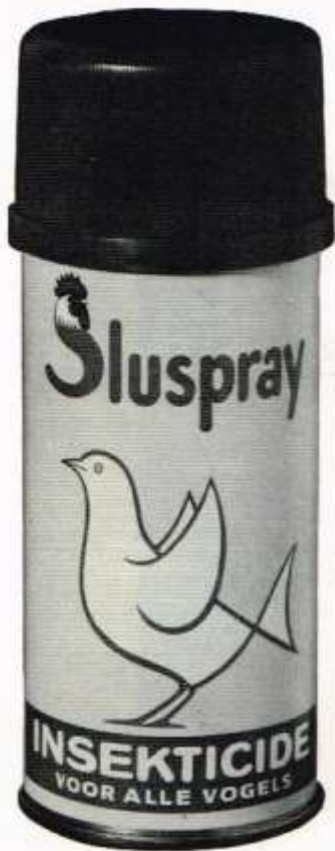
Ongeveer zo groot als een gewone gans; uit het zachtrose hoofd priemt een leiblauwe dolksnavel. In een zwart montuur gevat staan fel gele ogen. Het gestroomlijnde lijf loopt uit in een spitse staart; de slanke vleugels zijn zwart omzoomd.

/Het geheel wordt gedragen door ietwat plumpe sloffen met tussen de tenen forse zwemvliezen. Het bleek een Jan van Gent te zijn; Sula Bassa-

na uit het geslacht Sulidae. Een snelle vlieger, die op flinke hoogte zijn prooi verkent en dan pijlsnel loodrecht uit de lucht duikt om de vis te verschalken.

Waarschijnlijk was deze vogel opweg naar de familiekolonie door de storm uit de koers geraakt. Wie weet of hij de oude boerderij van v.d. Vegt aan zag voor een Rotsformatie. Hij streek er op af maar vond voor de platvoeten geen steunpunt op het rietendak. Hij gleeed omlaag en riep bijwijze van groet... gaha... of zo iets. Misschien bedoelde hij; kom mijn slanke reine lijf niet te na; ik heb honger. Toegeworpen brood en graan nam hij niet; allicht niet wanneer je naar je aard streng visdieet houdt.

De Jan van Gent waggelde naar een Vechtarm en gleeed daar te water. Als hij daar genoeg vis kan vangen zal hij naar ik hoop spoedig dusdanig zijn aangesterkt, dat hij de reis naar Schotland kan voortzetten.

Sluspray

INSEKTICIDE

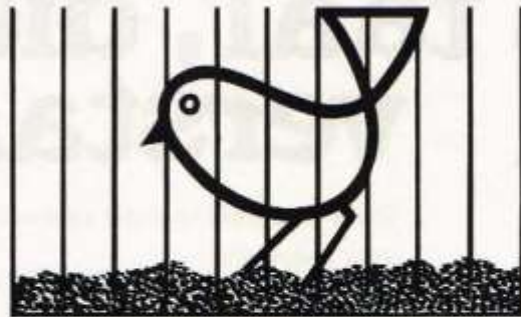
VEILIG

VOOR UW

VOGEL

Sluis Sluspray is het veilige insecten bestrijdingsmiddel voor vogels en vogelverblijfplaatsen. Het is absoluut onschadelijk voor uw kamer vogel. Sluis Sluspray is uitsluitend verkrijgbaar bij de erkende Dieren speciaalzaak.

KON. P. SLUIS N.V.
ETTEN-LEUR.

't is van

Sluis

witte
molen
voer

dat
is taal, die ze
verstaan...

In de kweektijd speciaal aanbevolen:

voor zaadeters:

Wimofok Top 55, met een hoog verteerbaar ruw eiwitgehalte. Ook zijn o.a. lysine en methionine toegevoegd.

speciaal voor roodfactorige kanaries:

Wimofok Top 55 Rood, met een zuivere cantaxanthine.

voor insekteneters:

Universeel voeder met ook hier aangepast aminozuur patroon.

vogelgrit:

met extra toegevoegd: maagkiesel en kalkaardig zeewier.

witte molen

428

Provinciale weg 30, Meeuwen (N.Br.) Tel. 04165 - 433.

Wissel

De

HET ORIGINELE
 natuurlijke pigmento
 liquido voor rode kanaries

IS

Necareco

Het is het niet te overtreffen Italiaanse product, gebruikt door kwekers in de gehele wereld, dat honderden imitaties op de markt heeft.

Vraagt Uw leverancier om het product in de originele verpakking van 30 of 170 cc.

HET IS EEN PRODUCT GEGARANDEERD DOOR HET MEER ENCIU - LONDEN (ITALIË)

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties. Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
 Tel. 070-323930; Den Haag

**W. RUPPE
 VAN DER VOORT**

VOEDERS
 voor alle
 vogels

over onze vogels
 gesproken.
 dat is hun voer!

BIO MIX

KLEURVOER

V.V.R. VOGELVOEDERFABRIEK
 KONINGINNELAAN 106
 RIJSWIJK Z.H. TEL. (070) 98 34 02

Jssel

De

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan (verzending niet franko, verpakking / 1,50, minimum-orders / 15,-, levende aankomst gegarandeerd).

Jonge Kanaries, mannen		13,- p st
	bij 10 stuks	11,- p st
Jonge Kanaries, poppen		7,- p st
	bij 10 stuks	6,- p st
Bastaard Putters uitstekende zangers		22,- p st
Zilveroor Nachtegalen, uitst. zangers		45,- p st
Napoleonnetjes	4,50 p p bij 10 paar	3,50 p p
Zilverhekjes	4,- p p bij 10 paar	3,- p p
Bandvinken	5,- p p bij 10 paar	4,- p p
Eksterjes	5,50 p p bij 10 paar	4,50 p p
Groene tigersvinken		25,- p p
Witte Rijstvogels		60,- p p
Blauwfazantjes	8,- p p bij 10 paar	6,- p p
Oranjeaakjes	8,- p p bij 10 paar	7,- p p
Mozambiquejzen	10,- p p bij 10 paar	8,- p p
Edelzangers	10,- p p bij 10 paar	8,50 p p
Blauwgrijze Roodstaartjes		10,- p p
	bij 10 paar	8,50 p p
Driekleur Nonnen	8,- p p bij 10 paar	7,- p p
Muskaartvinken	6,- p p bij 10 paar	5,- p p
Tijgersvinken	7,- p p bij 10 paar	6,- p p
Groene tigersvinken of olijfgroene astrilde		30,- p p
Staalvinken	6,50 p p bij 10 paar	6,- p p
Goudmussen	7,- p p bij 10 paar	6,50 p p
Goudbuikjes	8,50 p p bij 10 paar	8,- p p
Malabar Fazantjes	6,- p p bij 10 paar	4,50 p p
Indigo Vinken	17,50 p st bij 5 stuks	15,-
Lauchgrüne pap. am. (Ind. Nonpareil)		25,- p p
Mexikaanse Nonpareils		27,50 p p
Grijze Rijstvogels	8,- p p bij 10 paar	6,50 p p
Brillenvogeltjes		25,- p p
Roodbekwevers, op kleur		8,- p p
	bij 5 paar	6,- p p
Oranjevevers	15,- p p bij 10 paar	11,- p p
Napoleonwevers	12,- p p bij 10 paar	8,- p p
Dottergele Wevers	12,- p p bij 10 paar	8,- p p
Grote Textorwevers		15,- p p
	bij 5 paar	12,50 p p
Dominikaner Whidahs		14,- p p
	bij 5 paar	11,- p p
Japane Meeuwjes	9,- p p bij 10 paar	8,- p p
Zebravinken, grijze	7,- p p bij 10 paar	6,- p p
Zebravinken, beige/bruine		8,- p p
	bij 10 paar	7,- p p
Zebravinken, masker	14,- p p bij 10 paar	12,- p p
Zebravinken, wit	11,- p p bij 10 paar	9,- p p
Zebravinken, zilvervleugel		15,- p p
	bij 10 paar	12,- p p
Bruinkop Ortolanen, gorte zangers		7,- p st
Zwartkop Ortolanen, zeldzaam		15,- p st
Violet Oor Granaar Astrilde		80,- p st
Koningwida's, mannen		40,- p st
Abess. Geelbuk Astrilde		25,- p p
St.-Helens Astrilde		15,- p p
Kwartel Astrilde		20,- p p
Aurora Astrilde		30,- p p
Blauwe Honingzuigers, mannen		50,- p st
Blauwe Honingzuigers, poppen		35,- p st
Blauwe Honingzuiger		80,- p p
Roodkop Gould Amadines		80,- p p
Gordel Grasminken		40,- p p
Binzen Astrilden		60,- p p
Diamant Vinken		60,- p p
Spitsstaart Amadine		35,- p p
Afrikaanse Glanspreeuw		20,- p st
Witkuif Gaai, uit buitenvol.		45,- p st
Witkeel Gaai, uit buitenvol.		40,- p st
Roodsnavel en Geelsnavel Kitra		100,- p st
Fairy Bluebird		200,- p p
Fairy Bluebird, mannen afz.		145,- p st
Fairy Bluebird, poppen afz.		100,- p st
Zwartblauwe Gaai		200,- p st
Groene Jachtkester		200,- p st
Zwavelborst Toekan		600,- p p
Roodsnavel Toekan		800,- p p
Swainson Toekan		800,- p p

Mexikaanse Langstaart Gaai		200,- p st
Witwang Touraco		200,- p st
Carolina Duiven		70,- p p
Senegal Duiven		30,- p p
Australische Kuifduiven		80,- p p
Australische Bronsvleugel Duiven		130,- p p
Ala Blanca Duiven, zeer zeldzaam		150,- p p
Diamant Duiven		20,- p p
Zilver Diamant Duifjes		60,- p p
Agapornis Roseicollis		35,- p p
Grasparkieten		8,- p p
Lutino, albino of deens bonten		14,- p p
Bruinoor Parkieten		65,- p p
Tovi Parkieten		50,- p p
Tui Parkieten		60,- p p
Muis Parkieten		35,- p p
Roodkop Parkieten		80,- p p
Yendaya Parkieten		140,- p p
Nandaya Parkieten		70,- p p
Halband Parkieten		25,- p p
Grote Alexander Parkieten		100,- p p
Pruimekop Parkieten		40,- p p
Bourks Parkieten		75,- p p
Roodrug Parkieten		75,- p p
Valkparkieten		37,50 p p
Derbyan Parkieten		300,- p p
Pennant / Rosella / Elegant / Splendid Parkieten	prijd op aanvraag	
Malabar Parkieten		160,- p p
Goudvoorhoofd Parkieten		60,- p p
Grote Engelse Parkieten		60,- p p
Sperling Dwergpapagaaitjes		45,- p p
Geelmantel Lorri		275,- p p
Purpernekk Lorri		400,- p p
Rode Lorri		400,- p p
Forsten Lorri		150,- p p
Vrouwen Lorri		600,- p p
veel gelijkend op lorri v. d. bl. bergen		
Grijze Roodstaart Papegaai met garantie op spreken	bij 3 stuks	200,- p st
		180,- p st
Grijze Roodstaart Papegaai		150,- p st
Edelpapegaaien		wachtende
Blauwvoorhoofd Amazone		135,- p st
Geelvoorhoofd Amazone		135,- p st
Roodkop Amazones		wachtende
Kleine Oranjekeuf Kakatoe		175,- p st
Middel Oranjekeuf Kakatoe		200,- p st
Molukken Kakatoe		400,- p st
Middel Geelkeuf Kakatoe		200,- p st
Grote Geelkeuf Kakatoe		400,- p st
Grote Witkeuf Kakatoe		350,- p st
Zwarte Palmkakatoe	prijd op aanvraag	
Geelblauwe Ara's		450,- p st
Rode Geelvleugel Ara's		450,- p st
Groenvleugel Ara's		300,- p st
Soldaten Ara's		500,- p st
Hyacinth Ara's		wachtende
Grote Java Beo, sprekend		300,- p st
Middel Beo		80,- p st
Chinese Dwergkwartels	14,- p p bij 5 paar	12,- p p
Chinese Dwergkwartels, heenan		10,- p st
Rode Boskwartel of Zingende Boskwartel		25,- p p
Witte Japanse Regenkwartels		35,- p p
Zilver Chinese Dwergkwartels		35,- p p
Blauwe Schubbonkwartels, zeer zeldzaam		120,- p p
Zwarte Frankolinen		90,- p p

Verder kunnen wij U aanbieden:

Mooie kleine Capucijner Aapjes	150,- p st
Kleine Eekhoornapjes	95,- p st
Kleine Groene Meerkataapjes	140,- p st
Kleine Rhesusaapjes	185,- p st

Blauwe Pauwen - Gele Goudfazanten - Blauwvoor-
fazant - Lady Amherst-fazanten - Glansfazanten -
Nepalfazanten - Tenebriusfazanten - Juffer Kranen
- Sarris Kranen - Kroon Kranen.

EENDEN: Pijlstaart Casarca - Carolina - Manda-
rijn - Grote Paarperrallen - Witte en Zwarte Zwanen.

Collectie I: 1 paar Napoleonnetjes, 1 paar Oranje-
kaakjes, 1 paar Muskaartvinken, 1 paar Driekleuren-
nonnen
tezamen / 22,50

Collectie II: 1 paar Oranjeaakjes, 1 paar Sint-
Helena Astrilden, 1 paar Tijgersvinken, 1 paar Drie-
kleurennonnen, 1 paar Muskaartvinken
tezamen / 40,-

Wissel

De